

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen selvitys pelastustoimen palveluiden toteutumisesta ja talouden tilasta

Sisällys

1.	Pelastustoimen palveluiden saatavuus	3
1.1.	Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut	3
1.2.	Pelastustoiminnan palvelut	12
1.3.	Pelastustoiminnan voimavarat	30
1.4.	Pelastustoiminnan suunnitelmat	35
1.5.	Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta	36
1.6.	Väestönsuojeluun varautumisen palvelut	38
2.	Pelastustoimen palveluiden laadulliset tavoitteet	41
2.1.	Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat strategiset tavoitteet	41
2.2.	Pelastustoimen palveluiden vaikuttavuus	48
3.	Pelastustoimen kustannukset ja talouden tila	52
3.1.	Talousarvio, tilikauden tulos ja rahoituksen riittävyys	52
3.2.	Kehitysnäkymät yleiskatteisen rahoituksen riittävyyden osalta	54
3.3.	Kustannukset	55
3.3.1.	Pelastustoimen palveluluokkakohtaiset kustannukset	55
3.3.2.	Muut tehtävät	55
3.4.	Investoinnit	56
4.	Pelastustoimen palveluiden tuottavuus	57

1. Pelastustoimen palveluiden saatavuus

1.1. Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut

Tässä luvussa arvioidaan onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tarvetta, saatavuutta, laatua ja kehittämistarvetta. Onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden toteutumista arvioidaan suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025 sekä lisäksi arvioidaan palveluilla aikaan saatuja vaikutuksia.

Palveluiden tarve ja suunnitteluperusteet

Kuvaus toimintaympäristössä, palvelutarpeessa sekä sääntelyssä mahdollisesti tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttivat vuoden 2025 aikana onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden. Kuvaus toimintaympäristön riskeissä ja uhkissa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttivat onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden tuottamiseen.

Hyvinvointialueen vastaus:

Vuoden 2025 aikana onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden toimintaympäristössä, palvelutarpeessa ja sääntelyssä on tapahtunut joitakin muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet sekä palveluiden toteutukseen että riskeihin ja uhkisiin.

Keskeiset Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisyn palveluissa huomioitavat toimintaympäristön muutokset ovat väestörakenteen muutos, teknologian kehitys, sään ääri-ilmiöiden ja niiden aiheuttamien seurausvaikutusten lisääntyminen, julkisen talouden heikkeneminen, eriarvoistuminen sekä turvallisuusympäristön muutos. Onnettomuusriskit, joihin onnettomuuksien ehkäisytöillä pyritään vastaamaan ovat mm. rakennuspalot, maastopalot, kaupunkitulvat, myrskyvahingot, tapaturmat, vaarallisten aineiden onnettomuudet, liikenneonnettomuudet sekä erityiskohteisiin kuten suuriin yleisötapahtumiin liittyvät riskit.

Haastava kaupunkirakentaminen, uudet energiamuodot ja ekologiset ratkaisut rakentamisessa, ikääntyvän väestön kotona-asuminen sekä ohjauksen tarpeen kasvu omatoimisessa varautumisessa ovat esimerkkejä onnettomuuksien ehkäisyn toiminnan suunnittelussa huomioitavista palvelutarpeista.

Onnettomuuksien ehkäisyn riskiperusteisuutta kehitetään Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisessä Palosuojelurahaston rahoittamassa hankkeessa vuosien 2024–2026 aikana.

Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyyseissa pelastustoiminnan toimintavalmiuden ja suorituskykyjen mitoittamisen kannalta keskeisiksi päivittäisonnettomuusriskeiksi on arvioitu rakennuspalot ja rakennuspalovaarat, maastopalot, tieliikenneonnettomuudet, kiireelliset ihmisen pelastamistehtävät, vaarallisten aineiden onnettomuudet sekä öljyvahingot. Onnettomuusriskien taustalla, alueen erityispiirteinä ovat monimuotoisen rakentamisen lisääntyminen, erityisesti maanalainen ja korkea rakentaminen sekä uudet energiamuodot infrastruktuurissa ja liikenteessä. Uusien teknologioiden käyttöönotto haastaa paitsi asiakkaita, niin myös pelastuslaitoksen osaamisen hallintaa. Tekoälyn käyttö eri yhteyksissä koetaan mahdollisuutena, mutta sitä tulisi osata hyödyntää sopivalla tavalla ja tietoturvallisesti. Data-analytiikka parantaa ennakoivaa riskien arviointia ja nopeuttaa reagointia onnettomuuksien ehkäisyssä. Onnettomuuksien ehkäisyn palvelutarpeeseen on vastattu mm. ohjauksen, neuvonnan, turvallisuusviestinnän, valvontatyön, yhteistyön ja palontutkiminnan keinoin.

Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä

Ohjauksen, neuvonnan ja turvallisuusviestinnän tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa. Kuvaus palveluiden toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä kuvaus palveluilla aikaan saaduista vaikutuksista.

Hyvinvointialueen vastaus:

Päivystävän palotarkastajan puhelin- ja sähköpostipalvelu on säilynyt tärkeänä ohjauksen ja neuvonnan muotona. Päivystävän palotarkastajan palvelulle kohdistunut kysyntä on pysynyt tasaisen korkeana, ja palvelua hyödyntävät erityisesti yksityiset kansalaiset sekä pienet toimijat. Päivystävä palotarkastaja -palvelu on tarjonnut matalan kynnyksen neuvontakanavan, ja sen avulla on pystytty tukemaan asukkaita omatoimisessa varautumisessa. Alueelliset erityispiirteet ovat vaikuttaneet neuvonnan sisältöihin, ja palvelu on osoittautunut tärkeäksi osaksi onnettomuuksien ehkäisyn kokonaisuutta. Toimintaympäristön tuntemus tuleekin huomioida jatkuvasti perehdytyksessä ja toimintatapojen kehittämisessä. Päivystävän palotarkastajan työtehtävää on ylläpidetty ja varmistettu siihen koulutettu henkilöstö. Asiakkaan ohjaus- ja neuvontatarpeeseen on vastattu päivystävän palotarkastajan toimesta tai ohjattu asiakas eteenpäin pelastuslaitoksen sisällä asiasta vastaavalle taholle. Tavoitteena on myös ollut, että pelastuslaitoksen kaikki työntekijät tekevät neuvontaa ja ohjausta osana omaa työtään. Tavoite on saavutettu.

Poistumisturvallisuusselvitysvelvollisten kohteiden määrä on kasvanut ja ennustetaan edelleen kasvavan ikääntyvän väestön ja palvelutarpeen lisääntymisen myötä. Tämä on nostanut tarvetta säännöllisille selvitysten arvioinneille sekä valvontakäytäntöjen yhdenmukaistamiselle. Kohteiden henkilöturvallisuuden varmistaminen edellyttää laajaa ymmärrystä poistumisturvallisuuden kokonaisuudesta, paloteknisistä laitteistoista ja henkilöstön turvallisuusosaamisesta. Poistumisturvallisuus selvitysten arvioinnit on toteutuneet osin, mutta säännöllisyydessä ja kattavuudessa, sekä arviointien kirjaamisen ajantasaisuudessa on ollut osaamis- ja tietopuutteita. Selvitysten vaikutukset kohteiden henkilöturvallisuuden parantamiseen ovat kuitenkin huomattavat, ja arvioinnit ovat tukeneet toiminnanharjoittajia kohteiden turvallisuuden kehittämisessä. Poistumisturvallisuus selvitysten arviointiprosessia on kehitetty vuoden 2025 aikana, ja kehitetään edelleen vuoden 2026 kuluessa sujuvaksi osaksi pelastuslain 18 § mukaisien kohteiden käsittelyä. Poistumisturvallisuus selvitysvelvollisia kohteita on myös informoitu ja ohjattu poistumisturvallisuus selvitysten täyttämässä hyvinvointialueen sisäisellä verkkokoulutuksella. Vuonna 2024 tunnistettiin tarve yhteisille linjauksille poistumisturvallisuus selvitysten käsittelyyn, mistä johtuen päätettiin perustaa Helsingin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten yhteistyöverkoston (HIKLU) yhteinen poistumisturvallisuus selvitysten työryhmä. Vuoden 2025 alusta ryhmä aloitti toimintansa ja työ on kehittynyt hyvin.

Paloturvallisuuslaitteistojen ohjauksen ja neuvonnan kautta on pystytty vaikuttamaan laitteistojen oikeaan käyttöön ja kunnossapitoon. Erheellisten paloilmoitinhälytysten käsittelyä on jatkettu neuvonnan sekä tarvittaessa korjauskehotusten ja laskutusmenettelyn kautta. Erheellisten paloilmoitinhälytysten määrän kasvaessa myös hälytystehtävien käsittelymäärä, sekä vaikuttavan neuvontatyön tarve on nousussa. Asiakkaiden paloturvallisuuslaitteistoja koskeviin neuvonta- ja ohjaustarpeisiin on kyetty vastaamaan. Paloturvallisuuslaitteistojen määrä on jatkuvasti lisääntynyt, mutta siitä huolimatta palvelutarpeeseen on kyetty vastaamaan. Tavoitteena on ollut vähentää automaattisten paloilmoitinten erheellisten hälytysten määrää. Toiminnalle osoitettu resurssi ei kuitenkaan ole ollut riittävä kattavaan ja systemaattiseen erheellisten paloilmoitinhälytystehtävien käsittelyyn, joka on tae kohteiden tasapuoliselle kohtelulle.

Rakentamisen suunnittelun ohjauksessa pelastuslaitos on toiminut asiantuntijana suunnittelukokonaisuudessa. Palvelu on toteutettu moniammatillisella tiimillä, johon on suunniteltu yksi päätoiminen henkilötyövuosi. Osaavan henkilöstön saatavuushaasteet ovat kuitenkin vaikuttaneet palvelun kapasiteettiin, eikä toiminnon johtavaa palotarkastajaa ole ollut käytettävissä kokonaisuudessaan vuoden 2025 aikana. Toisaalta rakentamisen matalasuhdanteen aikana palvelut on pystytty tuottamaan vajaallakin resurssilla. Rakentamisen ennustetaan alkavan vilkastua, ja palveluiden tuottaminen kasvavan tarpeen mukaisesti vaatii täydennystä resursseihin. Vuoden 2026 alusta aloittaa johtava palotarkastaja toiminnossa, jolloin myös palvelun kehittämisen uskotaan etenevän.

Turvallisuusviestintää on toteutettu suunnitelmallisesti päätoimisten turvallisuuskouluttajien, valvontahenkilöstön sekä sopimuspalokuntien toimesta. Palvelu on tavoittanut suunnitellusti keskeiset kohderyhmämme, mutta kasvaneen palvelutarpeen vuoksi alueellinen kattavuus ei ole toteutunut kaikilta osin. Esimerkiksi toisen asteen opiskelijoihin kohdistettava turvallisuusviestintätyö on vielä tavoiteasettelultaan jäsentymätöntä.

Turvallisuusviestintätyötä on kehitetty voimakkaasti vuoden 2025 aikana. Turvallisuusviestinnän toimintoja on tehostettu voimakkaasti paremman tavoitavuuden saavuttamiseksi. Erityisesti ympärivuorokautisten hoitoyksiköiden henkilökunnan alkusammutuskoulutuksia on keskitetty ja näin tavoitettu huomattavan suuria henkilöstöryhmiä. Toimintaa on tehostettu myös hyödyntämällä digitalisaatiota mahdollisuuksien rajoissa, muun muassa kotihoidon verkkokoulutuksin on tavoitettu kootusti isojakin kohderyhmiä. Tuottamalla esiopetusikäisille suunnattu turvatuokio videona on päästy pilotoimaan yhden kunnan alueella mallia, jossa työvuorojen toteuttamista päiväkotien turvatuokioista on luovuttu toimimattomana konseptina johtuen suuresta hälytystehtävien määrästä ja sitä kautta keskeytyvistä opetustilanteista. Tämän lisäksi pilottikuntaan on tarjottu kaikille päiväkotilapsille suunnattuja päiviä, jossa lapset pääsevät tutustumaan hälytysajoneuvoihin. Mallin kehitys jatkuu vuoden 2026 aikana tehokkaalla jalkautuksella sekä ruotsinkielisen videon tuottamisella. Vuoden 2027 aikana tavoitellaan mallin laajempaa kattavuutta alueella. Koulutustoimintaa on myös kehitetty reaktiivisesta suunnitelmallisemmaksi siten, että turvallisuusviestinnällä tavoitetaan myös passiivisemmat kohteet ja näin toiminnasta tehdään vaikuttavaa. Tämä on tarkoittanut tiivistetympää yhteistyötä ja rakenteiden luomista mm. varhaiskasvatukseen sekä hyvinvointialueen eri toimialoihin. Yhteistyön rakenteet kehittyvät lähitulevaisuudessa, ja tavoitteena on vakioida käytännöt siten että henkilösidonaisuuksien vaikutukset vähenevät. Turvallisuusviestinnän palveluilla on kyetty tukemaan, ohjaamaan ja parantamaan alueen asiakkaiden turvallisuustietoja ja -taitoja sekä omatoimisen varautumisen kykyä. Turvallisuuskoulutuksista saatu asiakaspalaute on ollut positiivista. Lisäksi asiakkailta on saatu palautetta mm. onnistuneista alkusammutustilanteista. Sopimuspalokuntien kykyä tuottaa sopimusten mukaista turvallisuusviestintää on tuettu ja sopimuspalokunnat ovat saavuttaneet asetetut tavoitteet.

Neuvonnan ja ohjauksen vaikuttavuuden mittareita ei ole käytössä.

Palontutkinta

Pelastuslain (379/2011) 41 §:n mukaan pelastuslaitoksen on suoritettava palontutkinta. Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen. Kuvaus palveluiden toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä kuvaus palveluilla aikaan saaduista vaikutuksista.

Hyvinvointialueen vastaus:

Palontutkintaa tehdään pelastuslaitoksella aktiivisesti ja valtakunnan tasoon verrattuna laadukkaasti. Toiminta on saanut kiitosta esimerkiksi Aluehallintoviraston tuottamassa asiantuntija-arviossa. Palontutkintaohje on päivitetty ja pidetty ajan tasalla säännöllisesti. Viimeisimpänä päivityksenä ohjeeseen on tuotu suositus palontutkijan fyysisen kunnon vaatimuksesta.

Vuonna 2025 palontutkintaryhmään kuului 11 tutkijaa. Kaikki heistä tekevät työtä oman toimen ohessa. Ryhmään kuului palopäällikkö, johtava palotarkastaja, kolme palomestaria, neljä palotarkastajaa, viestimestari sekä paloesimies. Kokonaisuudessaan palontutkintaan on osoitettu vuositasolla työaika noin yksi HTV.

Vuonna 2025 käynnistettiin 2-tason palontutkintoja 28 kpl. Näistä yhden tapauksen ei tarkemmassa tarkastelussa arvioitu ylittävän pelastuslaitoksen palontutkintaohjeessa määriteltyjä tutkintakynnyksiä, joten tutkintoja aloitettiin 27 kpl. Vuoden 2025 loppuun mennessä valmistuneita tutkintoja on kirjattu 22 kpl.

2-tason palontutkinnoissa annettiin useita suosituksia pelastuslaitoksen eri toiminnoille sekä myös yhteistyötahoille. Merkittävimpinä suosituksina voidaan nostaa esiin esimerkiksi:

- Oikeaoppisesta tulisijojen käytöstä viestiminen
- Vaihtoehtoisten sammutusmenetelmien kouluttaminen koko operatiiviselle henkilöstölle sekä sopimuspalokunnille
- Hälytysohjeiden tarkentaminen ja niistä muistuttaminen pelastustoimen johtajille
- Palontutkijoiden työturvallisuuden kehittäminen.

Palontutkintaryhmän osaamista on pidetty ajan tasalla sisäisillä koulutuspäivillä. Vuonna 2025 järjestettiin mm. paikkatutkintakoulutus yhteistyössä Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen kanssa.

Uudenmaan pelastuslaitosten (HIKLU) yhteistyö palontutkinnan osalta on ollut pitkään vakiintunutta ja hyvällä tasolla. Tavoitteina on mahdollistaa osallistuminen muiden pelastuslaitosten palontutkinnan koulutuksiin, järjestää vuosittain yksi case-koulutus sekä kerätä yhteen tutkintojen kehitysehdotuksia koko alueelta.

Pelastuslaitos on osallistunut lisäksi myös palontutkinnan asiantuntijaverkoston toimintaan.

Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Pelastuslain 42 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön. Kuvaus palveluiden toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä kuvaus palveluilla aikaan saaduista vaikutuksista.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Onnettomuuskehityksen seuranta

Pelastuslain 43 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille. Kuvaus palveluiden toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä kuvaus palveluilla aikaan saaduista vaikutuksista.

Hyvinvointialueen vastaus:

Onnettomuuskehityksen seurannan tavoitteena vuonna 2025 oli vahvistaa toiminnan säännöllisyyttä ja varmistaa työhön riittävät henkilöresurssit. Onnettomuuskehitystä onnettomuustyypeittäin ei ole kuitenkaan kyetty systemaattisesti seuraamaan resurssien niukkuuden vuoksi.

Onnettomuuskehityksen seurannan tueksi on kehitetty raportteja sekä edistetty suunnitelmallisen onnettomuuskehityksen seurannan toimintamallia osana Palosuojelurahaston rahoittamaa hanketta.

Onnettomuuskehityksen seuranta tehdään sekä Tilannekeskuksessa kahden viikon välein ajettavan tilastoinnin kautta, että tuottamuksellisten ja tahallisten palojen seurantana. Onnettomuustietojen osalta pelastuslaitos tekee yhteistyötä Poliisin kanssa. Tiedonvaihto poliisin kanssa on ollut sujuvaa. Onnettomuuskehityksen seurannan kautta on kyetty tukemaan poliisin esitutkintaa sekä tuottamaan syötteitä turvallisuusviestintään.

Onnettomuuskehityksen seurannan tuottamia tietoja käsitellään pelastuslaitoksen sisällä, mikäli seurannassa nousee esille selviä trendejä tai merkittäviä poikkeamia tavanomaisesta onnettomuuskehityksestä. Turvallisuusviestintää on tehty muun muassa nuohouksesta, nokipaloista ja saunapaloista. Palontutkintaa on suunnattu kiinnostavien ilmiöiden perustella esimerkiksi akkulaitepaloihin, ja näiden kautta saatuja tietoja on välitetty Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (TUKES). Erheellisten paloilmoitusten seuranta ja yhteydenotot kohteelle liittyvät erhe-työn lisäksi myös onnettomuuskehityksen seurantaan.

Onnettomuuskehityksen seurannan kehittämiseksi on määritelty seurattavat onnettomuustyyppit ja seurannan määrävälit sekä periaatteet kausittaisten onnettomuusriskien seurantaan. Lisäksi on tunnistettu teemakohtaisia tarpeita, kuten tahallisten tulipalojen kehitys, rakennuspalojen kohdetyyppikohtainen esiintyvyys sekä vakavien liikenneonnettomuuksien esiintyvyys, jotta onnettomuusriskeihin voidaan vaikuttaa mm. sidosryhmäyhteistyöllä. Osana onnettomuuskehityksen seuranta seurataan myös toimintavalmiusaikojen tavoitteiden täyttymistä. Lisäksi on otettu seurantaan vajeamiehityillä pelastusyksiköllä ajatut tehtävät.

Toimintavalmiusaikojen toteutumista seurataan osana hyvinvointialueen TAHTI-raportointia kuukausittain, sekä pelastuslaitoksen omavalvonnassa. Omavalvontaraportille nostetaan havainnot ja toimenpiteet kolme kertaa vuodessa.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien tehtävien valvonta

Hyvinvointialueesta annetun lain 7 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialue voi hoitaa tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle hyvinvointialueelle. Säännöksen perusteluiden mukaan hyvinvointialueiden vapaaehtoisessa yhteistoiminnassa hyvinvointialueet voisivat sopia, miten järjestämisvastuu jaetaan. Vaikka tehtävä järjestettäisiin yhteistoiminnassa, järjestämisvastuun

siirtävällä hyvinvointialueella olisi aina kuitenkin tehtävän rahoitusvastuu sekä viimesijainen vastuu valvoa, että tehtävä tulee asianmukaisesti järjestetyksi. Kuvaus yhteistoiminnassa hoidettujen tehtävien valvonnasta (Huom. koskee vain Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uusimaan hyvinvointialueita).

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämisvastuuta ei ole jaettu muiden hyvinvointialueiden kesken.

Valvontatehtävät

Pelastuslain 79 §:n mukaan pelastuslaitoksen on laadittava valvontasuunnitelma valvontatehtävän toteuttamisesta. Valvontasuunnitelman tulee perustua hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Valvonnan on perustuttava riskien arviointiin, ja sen tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta. Valvontasuunnitelmassa on määritettävä suoritettavat palotarkastukset ja muut valvontatoimenpiteet sekä kuvattava, miten valvontasuunnitelman toteutumista arvioidaan. Kuvaus palveluiden toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä kuvaus palveluilla aikaan saaduista vaikutuksista.

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos laati valvontasuunnitelman sisältävän onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman (OE-suunnitelma) vuodelle 2025. OE-suunnitelma noudatti HIKLU-pohjaa, jossa on HIKLU-alueen yhteinen toimintaympäristön kuvaus ja riskien arviointi. Sekä OE-suunnitelmapohjaa että HIKLU-riskienarviointia kehitettiin vuoden 2025 aikana, jolloin näiden hankkeiden tulokset huomioidaan vasta seuraavissa suunnitelmissa.

Valvontatoiminnan toteuma oli vuoden 2025 osalta 97,2 % (1 690 kpl). Tulokseen vaikutti mm. odottamattomat poissaolot, suurehko henkilöstövaihtuvuus ja valvontaprosessi, jonka työllistävyyden vaikutuksia työaikaan ei ole täysin pystytty huomioimaan. Erityisesti jälkivalvontavaiheeseen kuluu kohteesta riippuen hyvin vaihteleva määrä työaika. Tuloksessa on laskettu aloitetut valvontaprosessit.

Valvontatoiminnalla aikaansaatuja vaikutuksia ei tarkkaan pystytä määrittämään, sillä valtakunnallisia vaikuttavuuden mittareita ei ole kyetty luomaan. Onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman lyhyen aikajänteen onnettomuuskehityksen seurannasta ei voida suoraan päätellä, onko esimerkiksi valvontatoiminta vähentänyt rakennuspalojen määrää tai kuinka monta rakennuspaloa on pystytty estämään valvontatoiminnalla. Tulipalojen määrän puolittumista vuoteen 2030 mennessä ei nähdä mahdollisena pelastuslaitoksen toimenpitein tai käytössä olevilla menetelmillä.

Paloriski-ilmoitusten käsittelyssä pelastuslaitos on pyrkinyt tekemään tiivistä yhteistyötä useiden viranomaisten kanssa, mikä on parantanut riskikohteiden tunnistamista ja mahdollistanut valvontatoimenpiteiden oikea-aikaisen kohdentamisen. Myös kotihoidon henkilöstöä on koulutettu ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitusmäärän arvioitiin kasvavan suuresti vuoden 2025 aikana palovarointiin liittyvän vastuukysymyksen muuttuessa ja siirtymäkauden loppuessa 31.12.2025. Näin ei kuitenkaan käynyt. Sen sijaan yhteiskunnallinen huono taloustilanne, työttömyys ja erilaiset psyykkiset ongelmat saattavat jatkossa lisätä 42§ mukaista paloriskivalvonnan tarvetta. Paloriskivalvonnassa tärkeitä yhteistyötahoja ovat paitsi ensihoito niin myös poliisi ja sosiaali- ja kriisipäivystys. Poliisin kanssa on kehitetty paloriskivalvontaa koskevaa virka-apuprosessia. Vuoden 2025 aikana paloriskivalvonnan resurssit olivat niukat. Alkuvuodesta 2026 on saatu tarpeellinen

henkilöresurssi suunnittelemaan toimintaa edelleen. Tavoitteena on tulevalla kaudella tiivistää yhteistyötä erityisesti sosiaali- ja kriisipäivystyksen kanssa luomalla vakiintuneet käytännöt paloriski-ilmoitusten toimenpiteille.

Vuoden 2025 aikana valmistauduttiin tulevan OE-tietojärjestelmän käyttöönottoon mm. sopimusten laatimisen ja järjestelmien yhteensovittamisen kautta. Lisäksi Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos osallistui käyttöönoton tukemiseen nimeämällä kaksi asiantuntijaa OEJ-hankkeen asiantuntijatyöpajoihin.

Vuoden 2025 aikana kehitettiin Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen hallintapakkokeinojen käyttämistä valvonnassa. Hallintopakkokeinojen käyttämisellä voidaan vahvistaa valvonnan loppuunsaattamista ja asiakkaiden yhdenmukaista kohtelua.

Valmiustarkastukset

Pelastuslain 84 §:n mukaan hyvinvointialueen pelastusviranomaiset voivat tehdä tarkastuksia pelastuslaissa säädettyjen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjen valvomiseksi. Kuvaus esimerkiksi valmiustarkastusten suorittamisesta tarvittaessa tai säännöllisesti.

Hyvinvointialueen vastaus:

Hyvinvointialueen pelastusviranomainen ei suorita toistaiseksi Pelastuslain 84 §:n mukaisia tarkastuksia pelastuslaissa säädettyjen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjen valvomiseksi. Pelastusviranomaiset voivat tehdä tarvittaessa edellä mainittuja tarkastuksia. Asia päivitetään osaksi palvelutasopäätöstä, jos toimenpiteisiin päätetään ryhtyä laajamittaisesti.

Pelastuslain 84 §:n mukaisia tarkastuksia pelastuslaissa säädettyjen suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen varautumisjärjestelyjen valvomiseksi ei tehty vuonna 2025.

Palveluiden kehittämistarve ja vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Palveluiden kehittämistarve

Kuvaus onnettomuuksien ehkäisyn palveluihin liittyvistä kehittämistarpeista. Kuvauksen tulee sisältää tiedot, mihin kehittämistarve perustuu, ja onko tarpeita käsitelty esimerkiksi palvelutasopäätöksessä tai pelastustoimea koskevassa osainvestointisuunnitelmassa.

Hyvinvointialueen vastaus:

Ohjaus- ja neuvontapalveluiden kehittämistarpeet liittyvät mm. uusiutuvien energiamuotojen ja toimintaympäristön muutosten osaamisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Valtakunnallisen ohjauksen tarpeet sekä yhteistyöverkostoissa tehtävän työn tarpeet kasvavat.

Turvallisuusviestinnän kehittämistarpeet liittyvät mm. ikääntyneiden asumisen turvallisuuteen ja vieraskielisten asiakkaiden palvelutarpeisiin. Palontutkinnan syötteiden hyödyntämistä tulee kehittää turvallisuusviestinnän sosiaalisen median päivityksissä. Jatkossa on tavoitteena hyödyntää palontutkinnan sekä onnettomuuskehityksen seurannan syötteitä paremmin myös turvallisuusviestinnän suunnittelussa. Kehittämistarpeena on myös tehdä entistä laajempaa yhteistyötä paikallisten järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa sekä huomioida yhteistyö

Sisäministeriö Inrikesministeriet

Kemikaalivalvonnassa vetyjakeluasemien tuloon on varauduttu laatimalla ohjeistus pelastusviranomaisen kemikaali-ilmoituksen käsittelyssä huomioitavista asioista ja päätösmalli. Jakeluasemiin liittyvään säädösmuutokseen tulee valmistautua. Erilaisten uusien teknologisten hankkeiden ja energiamuotojen työllistävään vaikutukseen ja lisääntyvään lausuntojen, tarkastusten ja harjoitusten tarpeeseen tulee varautua onnettomuuksien ehkäisyn sekä pelastustoiminnan palvelujen suunnittelussa. Jakeluasemiin liittyvien säädösten muutostarpeisiin tulee varautua valvonnassa ja se mahdollisesti luo uuden osaamistarpeen.

Kaiken kaikkiaan kehittämistarpeena voi myös todeta toiminnan suunnittelun ja kehittämisen tarpeellisuuden sekä osaamisen hallinnan systemaattisen kehittämisen.

Järjestöyhteistyön osalta kehittämistarve liittyy sen strategisempaan hyödyntämiseen. Järjestöjen paikallistuntemus ja vapaaehtoistoiminnan potentiaali tukevat yhteisöjen turvallisuudentunteen vahvistamista ja voivat toimia tärkeänä osana pitkän aikavälin turvallisuuskulttuurin rakentamista.

Palveluiden vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Palveluiden saatavuutta voi verrata muihin hyvinvointialueisiin esimerkiksi [aluehallintoviraston valtakunnallisen asiantuntija-arvion](#) sekä sisäministeriön [Pelastustoimen palveluiden ja talouden tila 2025](#)-selvityksen perusteella. Tässä kohdassa voi esittää vertailussa tehtyjä havaintoja onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden saatavuuteen, laatuun, vaikuttavuuteen, kustannuksiin ja tuottavuuteen liittyen.

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan pelastustoimen toimintaympäristössä korostuu ikääntyvän väestön kotona-asumisen sekä yhteisöllisen asumisen lisääntyminen, ilmastonmuutoksen seurauksena sään ääri-ilmiöiden yleistyminen sekä globaalien turvallisuusympäristön muutosten vaikutukset. Väestön omatoimisen varautumisen merkitys korostuu erilaisten häiriötilanteiden arkipäiväistyessä. Pelastustoimen palvelutarpeeseen vaikuttaa erityisesti ikääntyneiden sekä erityisryhmien asumisen turvallisuuden varmistaminen.

Vertailtaessa palveluita muihin hyvinvointialueisiin kokonaisuutena nähdään, että laajemmilla resursseilla toimivat alueet kykenevät toteuttamaan rakentamisen ohjauksen, poistumisturvallisuusselvitysten arvioinnin, paloturvallisuuslaitteistojen neuvonnan ja turvallisuusviestinnän kattavammin ja säännöllisemmin. Samoin viranomais- ja järjestöyhteistyössä suurempi henkilöstömäärä mahdollistaisi ennakoivamman, suunnitelmallisemman ja monialaisemman työskentelyn.

Toimintaa ei muutoin ole järjestelmällisesti vertailtu muihin hyvinvointialueisiin. Vertailua on tehty palvelujen tarjonnan ja toteutustapojen osalta Uudenmaan pelastuslaitosten kesken onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelman kehitystyön yhteydessä. Palvelujen vaikuttavuuden vertailua rajoittaa se, että yhtenäisiä, valtakunnallisesti vertailukelpoisia mittareita on vain vähän. Useat vaikuttavuuden osa-alueet (kuten riskien väheneminen, turvallisuuskulttuurin paraneminen, tai yhteistyön tuloksellisuus) eivät vielä näy selkeänä numeerisena datana, mikä vaikeuttaa alueiden välistä arviointia. Erityisesti laadun ja vaikuttavuuden vertailu on haastavaa, kun niistä ei ole käytettävissä selkeää vertailukelpoista tietoa. Yhteistyötä tehdään kuitenkin niin kumppanuuksverkostossa kuin HIKLU-alueella. Työtä yhdenmukaistetaan ja kehitetään kaikin tavoin.

Yhteenvedona voidaan todeta, että Länsi-Uudellamaalla pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisyn toiminnan rakenteet vastaavat muiden hyvinvointialueiden toimintatapoja.

1.2. Pelastustoiminnan palvelut

Tässä luvussa arvioidaan pelastustoiminnan palveluiden tarvetta, saatavuutta, laatua ja kehittämistarvetta.

Palveluiden tarve ja suunnitteluperusteet

Kuvaus toimintaympäristössä ja palvelutarpeessa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttivat vuoden 2025 aikana palvelujen tuottamiseen. Kuvaava tähän ne muutokset, jotka koskevat kaikkia onnettomuuskohteen tavoittamisen suorituskykyä. Yksittäisiin palveluihin vaikuttavat palvelutarpeen muutokset kuvataan kussakin kohdassa.

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueen keskeisiksi toimintaympäristön muutoksiksi on tunnistettu väestörakenteen kehitys, lainsäädännön vaikutukset, teknologinen ympäristö sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit. Toiminta-alue ja palvelutarpeet ovat pysyneet ennallaan, mutta ulkopoliittinen tilanne vaikuttaa merellisen toiminnan suunnitelmiin.

Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyyseissä pelastustoiminnan toimintavalmiuden ja suorituskykyjen mitoittamisen kannalta keskeisiksi päivittäisonnettomuusriskeiksi on arvioitu rakennuspalot ja rakennuspalovaarat, maastopalot, tieliikenneonnettomuudet, kiireelliset ihmisen pelastamistehtävät, vaarallisten aineiden onnettomuudet sekä öljyvahingot. Onnettomuusriskien taustalla, alueen erityispiirteinä ovat monimuotoisen rakentamisen lisääntyminen, erityisesti maanalainen ja korkea rakentaminen sekä uudet energiamuodot infrastruktuurissa ja liikenteessä.

Palveluiden saatavuus pelastustoimen suorituskykyjen osalta toteutuu pääsääntöisesti koko toimintaympäristön alueella kattavasti. Pelastustoiminnassa on jouduttu tilapäisesti poikkeamaan pelastustoimen minimivahvuudesta 1+3. Poikkeamat on tehty Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen valmiuden ylläpito-ohjeen mukaisesti. Tämä johtuu vuonna 2025 olleesta akuutista työvoima/pelastajavajeesta ja on siten vaikuttanut yksittäisten pelastusyksiköiden savusukellusvalmiuteen, kun yksikkö on toiminut resurssivajeesta johtuen 1+2 vahvuudella ja on näin ollen viivästyttänyt tehokkaan pelastustoiminnan aloittamista yksittäisten tehtävien osalta.

Pelastuslaitoksen pelastustoiminnan pää- ja sivutoiminen henkilöstö ylläpitää savusukellusvalmiutta koko toiminta-alueella kaikissa työvuoroissa ja pelastusyksiköissä. Lisäksi palokuntasopimuksissa määritellään ne sopimuspalokunnat, joilla on savusukellusvalmius.

Taulukosta 1 nähdään pelastustoiminnan toimintavalmiuden toteutuminen kiireellisissä pelastustehtävissä riskiluokittain eroteltuna. Verrattuna vuoteen 2024 ensimmäisen yksikön toimintavalmiustoteumat ovat parantuneet vuonna 2025.

Taulukko 1. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika (mediaani min:s)

riskiluokka	2025	2024	2023	2022
I	5:56	5:58	5:49	6:03
II	7:11	7:04	7:04	7:04
III	9:28	9:08	8:46	8:53
IV	12:00	12:15	12:04	12:21

Pelastustoiminnan toimintavalmiusajan toteuma mediaaniaikana (Taulukko 1.) sekä prosentuaalisesti kiireellisissä pelastustehtävissä vuosina 2022-2025 (Taulukko 2.).

Taulukko 2. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika toteuma %

	2025	2024	2023	2022
I	53	51	55	49
II	83	82	82	84
III	96	98	98	97
IV	100	100	100	100

Vuonna 2025 pelastustoiminnan palvelujen täysimääräistä tuottamista on heikentänyt pelastusyksiköiden henkilöstöpula, joka on vaikuttanut savusukellusohjeen mukaiseen savusukellusvalmiuteen ja –suorituskykyyn. Kiireellisissä pelastustehtävissä 1+3 vahvuus ei toteutunut 10 prosentissa tehtävistä. Resurssin toteutuminen on kuvattu alla taulukossa 3.

Taulukko 3. Kiireellisten tehtävien vahvuuden 1+3 prosentuaalinen toteutuminen 2022–2025 (% tehtävistä)

Vuosi	toteutuu	ei toteudu
2022	93	7
2023	92	8
2024	91	9
2025	90	10

Taulukosta 4 nähdään ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan toteuma rakennuspalloissa ja rakennuspalovaaroissa, joissa tavoittavuuden mediaaniaika oli tavoitteiden mukainen vuonna 2025.

Taulukko 4. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika rakennuspallo ja rakennuspalovaara (mediaani min:s)

Riskiluokka	2025	2024	2023	2022
I	5:58	5:52	5:39	5:42
II	7:15	6:19	6:58	7:24
III	9:36	9:04	8:48	8:38
IV	12:44	13:48	12:16	13:50

Voimassa olevan palvelutasopäätöksen linjauksen mukaisesti sopimuspalokuntien savusukellusvalmiuden säilyttämisen lisäksi on vuonna 2025 sopimuspalokunnille on hankittu kalustoa ja koulutettu vaihtoehtoisten sammutusmenetelmien hyödyntämistä osana sammutus- ja savusukellustoimintaa.

Pelastusyksikön ensitoimenpiteitä täydentäviä sammutusmenetelmiä (PETS) on otettu käyttöön tarkoituksenmukaisen avunsaannin varmistamiseksi, tulipalojen jälkivahinkojen pienentämiseksi sekä sammutus- ja pelastustoiminnan tehostamiseksi ja työturvallisuuden parantamiseksi.

Näitä perinteisiä sammutusletkuselvityksiä kevyempiä sammutusmenetelmiä voidaan hyödyntää etenkin laajoissa kohteissa tai muutoin hankalasti saavutettavissa olevissa kohteissa, joissa selvitysmatkat ovat pitkiä.

Toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mahdollistamana, osana sopimuspalokuntien sopimuksen päivittämistyötä ollaan ottamassa käyttöön ns. ”kärkiyksikkö” -malli myös sopimuspalokunnille. Silloin vahvuudella 1+1 on mahdollista lähteä hälytystehtävälle, jos pelastustoiminnanjohtaja arvioi yksikön olevan ensimmäisenä kohteessa. Näin menetellen kohteeseen on mahdollista saada pelastusyksikkö nopeammin, mikä mahdollistaa nopeamman toiminnan aloituksen. Pelastustoiminnan johtamisen koulutuksen osalta jatketaan käynnistettyä koulutuskierrosta, mm. kenttäjohtamisjärjestelmä KEJO:n jalkauttamiseksi.

Kehittämistarpeina on myös tunnistettu ympäristövahingontorjuntaresurssin kehittäminen ja koulutus, sekä pelastustoiminnan osaamisenhallinnan organisointi ja toteutus.

Strategisella tasolla Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos seuraa jatkuvasti toimintavalmiuden toteutumista ja toimintaympäristön muutoksia. Tämän johdosta alueen pelastustoimi on vuonna 2016 hyväksynyt ohjelman paloasemaverkoston kehittämiseksi. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen laatimassa ”Ohjelma paloasemien sijoittamiseksi vuoteen 2035” -selvityksessä paloasemaverkkoon vaikuttavia asioita tarkastellaan aluerakennemuutosten, väestöprojektioiden ja -ennustusten sekä riskiluokitusten ja riskialueiden saavutettavuuden kautta. Ohjelma perustuu aiemmin vuosina 2013 ja 2014 tehtyihin, koko Uudenmaan alueen kattaviin selvityksiin. 22.11.2013 valmistui selvitys Helsingin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten paloasemaverkon tuottama saavutettavuus -selvitys, jossa tarkasteltiin sen hetkistä tilannetta sekä tehtiin arvio tilanteesta vuonna 2035.

Selvitystä tarkennettiin vielä henkilö- ja omaisuusvahinkoriskien osalta vuonna 2014. Ohjelman toteutuksessa on huomioitu Uudenmaan alueen tarpeet vuoteen 2035 asti. Vuonna 2021 tehtiin lisäksi palveluverkko 2050-selvitys Uudenmaan pelastuslaitosten yhteistyönä. Paloasemat palvelevat

pelastustoiminnan sekä ensihoidon riskianalyyysien perusteella määriteltyjä tarpeita. Ohjelma paloasemien sijoittamiseksi vuoteen 2035 on hyväksytty vuonna 2016 ja uuden palveluverkko selvityksen perusteella tarkastellaan paloasemien rakentamista 2035 jälkeen.

Onnettomuuskohteen tavoittamisen suorituskyky

Hyvinvointialueen vastaus:

Pelastustoiminnan ensimmäinen vaste

Pelastustoiminnan ensimmäisen vasteen kyvykkyudet on määritelty ja niiden toteutumista seurataan muun muassa toimintavalmiusaikojen seurannalla. Ensimmäisen vasteen toimintavalmiudella varmistetaan pelastustoiminnan ensimmäisten palveluiden yhdenmukainen saatavuus riskialueittain valtakunnallisesti tehtävästä riippumatta. Kaikissa kiireellisissä tehtävissä, kaikkien riskiruutujen osalta ensimmäisen yksikön toteutuneen toimintavalmiusajan mediaani alueella vuonna 2025 oli 8 minuuttia, 39 sekuntia ja vuonna 2024 se oli 7 minuuttia 9 sekuntia

Tehtävän edellyttämä pelastustoiminta

Erilaisten onnettomuuksien edellyttämän pelastustoiminnan toimintavalmius on toteutunut suunnitellun, määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti. Lisäksi laajempien onnettomuuksien pelastustoiminnan osalta tehdään tarvittaessa toiminnanarviointi.

Vähimmäistavoitteena on, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen vähintään 50 % tehtävistä. Lisäksi tehokkaan pelastustoiminnan toimintavalmiusajan tulee täytyä vähintään 50 % tehtävistä. Toimintavalmiusohjeen mukaisesti palvelutasopäätöksessä tulee päättää tarkemmin ensimmäisen yksikön - ja pelastustoiminnan toimintavalmiusaika tavoitteista. Voimassa olevan palvelutasopäätöksen mukaiset toimintavalmiustavoitteet ovat taulukossa 5. Pelastustoiminnan toiminnanarviointi järjestetään tarvittaessa, yleensä mahdollisen palontutkinnan yhteydessä.

Taulukko 5. Toimintavalmiusaikatavoitteet

	Riskiluokka			
	I	II	III	IV
Pelastustoiminnan ensimmäisen vasteen riskiluokkakohtainen ruudun toimintavalmiusajan enimmäisaika minuutteina	6 min	10 in	20 min	-
Pelastustoiminnan ensimmäisen vasteen ruutukohtainen toimintavalmiusajan toteutumisen vähimmäistaso prosentteina (min 50%)	65 %	85 %	90 %	-
Pelastustoiminnan ensimmäisen vasteen ruutukohtainen toimintavalmiusaikatavoite (mediaani) minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä riskiluokasta riippumatta				
Pelastusryhmän riskiluokkakohtainen ruudun toimintavalmiusajan toteutumisen vähimmäistaso prosentteina (min 50%)	9 min	12 min	20 min	-
Pelastusryhmän ruutukohtainen toimintavalmiusajan toteutumisen vähimmäistaso prosentteina (min 50%)	65 %	85 %	90 %	-
Pelastusryhmän toimintavalmiusaikatavoite (mediaani) minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä yhteensä riskiluokista riippuatta				
Pelastusryhmän toimintavalmiusaikatavoite (mediaani) minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä yhteensä riskiluokista riippuatta	20 min	30 min	30 min	-
Pelastusryhmän toimintavalmiusaikatavoite (mediaani) minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä yhteensä riskiluokista riippuatta	65 %	85 %	90 %	-
Pelastusjoukkueen toimintavalmiusaikatavoite (mediaani) minuutteina ja sekunteina kaikissa kiireellisissä tehtävissä yhteensä riskiluokista riippuatta				

Pelastusryhmä

Pelastusryhmän toimintavalmiusaikojen ruutulokkakohtainen saavuttaminen, huomioiden ruutulokkakohtainen tavoiteaika ja tehtävän edellyttämä tavoitevahvuus. Pelastusryhmä (Taulukko 7.) on tavoittanut riskiruudut 89-prosenttisesti, joka on sama kuin vuonna 2025. 2-riskiruudussa on lievää parannusta ja 4-riskiruudussa lievää laskua verrattuna vuoteen 2024. Pelastusryhmän toimintavalmiusaika (mediaani) kaikkien riskiruutujen osalta on 9 minuuttia, 47 sekuntia (Taulukko 6.). Toimintavalmiuden mediaaniaika on hieman heikentynyt verrattuna vuoteen 2024.

Taulukko 6.

Pelastusryhmän
toimintavalmiusaika (mediaani)

Riskiluokka	2024	2025
I	7:34	7:38
II	8:30	9:13
III	10:25	10:17
IV	13:47	13:10
yhteensä	9:43	9:47

Taulukko 7.

Pelastusryhmän toteuma %

Riskiluokka	2024	2025
I	81	81
II	85	87
III	93	93
IV	100	98
yhteensä	89	89

Pelastusjoukkue

Pelastusjoukkueen tavoitettavuusaika kaikkien riskiruutujen osalta on 13 minuuttia, 52 sekuntia (Taulukko 8.). Mediaaniaika on parantunut vuoteen 2024 verrattuna. Kaiken kaikkiaan vuonna 2025 pelastusjoukkueen tehtäviä oli 432

Taulukko 8. Pelastusjoukkueen tavoitettavuusajat riskiruuduittain (mediaani)

	2024	2025
I	0:13:55	0:13:50
II	0:13:57	0:13:50
III	0:14:13	0:13:52
IV		
Yhteensä	0:14:15	0:13:52

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset ovat selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Onnettomuuksien ja uhkien arviointi				x	
Toimintavalmiuden määrittely				x	

Arvio sellaisten ruutujen määrästä paikkakunnittain, joissa ennakoidaan toimintavalmiusaika haasteita seuraavan kahden vuoden aikana (Taulukko 9.). Huomioi myös ne ruudut, joissa haasteita on ollut aikaisemminkin, ja uudet ruudut, joissa on haasteita. Tarkastelussa käytetään tapahtumahetken mukaisia riskiluokkia ja tehdään uuden TVSO:n mukaisilla tarkasteluilla.

Hyvinvointialueen vastaus:

Taulukko 9. Arvio ruuduista paikkakunnittain, joissa ennakoidaan toimintavalmiushaasteita seuraavan kahden vuoden aikana*

Kunta	I-riskiluokka	II-riskiluokka	yhteensä
Espoo	4	0	4
Kirkkonummi	0	2	2
Lohja	2	1	3

*laskettu 4 vuoden toimintavalmiusaikatoteuma vuosille 2022–2025

käyttämällä vuoden 2026 tvso riskiluokkia, huomioitu vain ruudut joissa väh. 5 tehtävää

jokaiselle tarkasteluvuodelle. Otaniemessä laskelmissa 3 ruutua, mutta nämä poistuvat Otaniemen uuden paloaseman myötä

Kuvaus merkittävimmistä toimenpiteistä, joilla puutteita pyritään korjaamaan seuraavan kahden vuoden aikana. Kuvauksen tulee sisältää tiedot, onko tarpeita käsitelty esimerkiksi palvelutasopäätöksessä tai pelastustoimea koskevassa osainvestointisuunnitelmassa.

Hyvinvointialueen vastaus:

Voimassa olevan palvelutasopäätöksen mukaisesti Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on seurannut kiireellisten tehtävien täyttymistä riskiluokissa riskiluokkaa määrittävien onnettomuuksien sekä ensivastetehtävien osalta.

Riskiluokkaa määrittäviä onnettomuuksia ovat rakennuspalot, rakennuspalovaarat, liikennevälinepalot, muut tulipalot, liikenneonnettomuudet, sortumat ja sortumavaarat, räjähdykset ja räjähdysvaarat, vaarallisten aineiden onnettomuudet ja kiireelliseksi luokitellut ihmisen pelastustehtävät.

Toiminnassa on havaittu, että riittävien toimintojen kohdentamiseksi tarvitaan säännöllisempää toimintaympäristön ja onnettomuuskehityksen seuranta sekä analysointia. Pelastuslaitos seuraa säännöllisesti toimintavalmiusaikojen saavuttamista sekä onnettomuuskehitystä.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on ollut mukana Espoon kaupungin kanssa niin sanotussa HALI-projektissa (liikennevaloetusjärjestelmä). Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on tunnistanut liikenteestä johtuvat tavoitettavuusongelmat ja on aloittanut HALI-projektin, jonka avulla pyritään vaikuttamaan liikennevalojen toimintaan hälytysajolle suotuisalla tavalla, joka nopeuttasi hälytysajan sujuvuutta jatkossa. Projekti on edennyt hitaasti, mutta vuonna 2026 projektin arvioidaan etenevän valtion myöntämän rahoituksen ansiosta.

Otaniemen paloaseman hankkeen aloitus on viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta, koska se on sidottuna Espoon kaupungin ja HOAS:n väliseen sopimukseen, jonka ajatuksena on paloaseman rakentuminen opiskelija-asuntolan kivijalkaan. Valittu tontti on ollut varattuna muuhun käyttöön. Voimassa oleva vuokrasopimus on alun perin ulottunut vuoteen 2027. Paloaseman hankesuunnitelma on hyväksyttävänä keväällä 2026 aluehallituksen kokouksessa.

Rakennushankkeen viivästyksen johdosta Otaniemen alueelle rakennettiin väliaikainen paloasema tavoitettavuusongelmien korjaamiseksi. Paloasema on tehty vanhaan rakennukseen, joka on aikanaan toiminut Valtion palo-opistona, mutta on ollut jo tovin Forenomin hallinnoima väliaikaista majoitusta tarjoava rakennus.

Tämänhetkinen arvio rakentamisen aloittamisesta on syksyllä 2026. Uuden paloaseman arvioitu valmistumisaika on keväällä 2028. Uuden paloaseman rakentamisesta on maininnat palvelutasopäätöksessä, sekä investointisuunnitelmassa vuosille 2026–2030

Lohjan alueen osalta onnettomuusruutujen kehitystä seurataan, mutta lopulliset, toimintaan vaikuttavat linjaukset voidaan tehdä vasta kun mahdollisen ”Länsiradan” rakennusaikataulu vahvistuu. Länsiradan vaikutukset koko paloasemaverkostoon arvioidaan ratakannan edetessä.

Tulipalojen edellyttämä suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Tulipalot: Rakennuspalot				x	
Tulipalot: Maastopalot					x
Tulipalot: Liikennevälinepalot					x
Tulipalot: Muut tulipalot				x	
Tulipalot: Sammutusveden tarve					x

Rakennuspalojen edellyttämä suorituskyky

Kuvaus rakennuspaloihin liittyvän suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi savusukellusvalmiudet sekä muut rakennuspalojen edellyttämät suorituskyvyt. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Käytä tarvittaessa arviota valmiuksien toteutumisesta prosenttiosuuksina. (Esimerkiksi: Arvion mukaan suuremmilla paikkakunnilla savusukellusvalmius toteutui 98 %, keskisuurilla paikkakunnilla 70 % ja pienillä paikkakunnilla 30 % ajasta)

Hyvinvointialueen vastaus:

Palveluiden saatavuus pelastustoimen suorituskykyjen osalta toteutuu pääsääntöisesti koko toimintaympäristön alueella kattavasti. Pelastustoiminnassa on jouduttu tilapäisesti poikkeamaan

pelastustoimen minimivahvuudesta 1+3 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen valmiuden ylläpito-ohjeen mukaisesti. Tämä on vaikuttanut yksittäisten pelastusyksiköiden savusukellusvalmiuteen, kun yksikkö on toiminut 1+2 vahvuudella ja edelleen viivästyttänyt tehokkaan pelastustoiminnan aloittamista yksittäisten tehtävien osalta.

Pelastuslaitoksen pelastustoiminnan pää- ja sivutoiminen henkilöstö ylläpitää savusukellusvalmiutta koko toiminta-alueella kaikissa työvuoroissa ja pelastusyksiköissä. Lisäksi palokuntasopimuksissa määritellään ne sopimuspalokunnat, joilla on savusukellusvalmius.

Taulukosta 10 nähdään pelastustoiminnan toimintavalmiuden toteutuminen rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa riskiluokittain eroteltuna. Verrattuna vuoteen 2024 toimintavalmiuden toteuma on kokonaisuudessaan hieman heikentynyt, lukuun ottamatta 1- riskiluokan ruutujen tavoitettavuutta.

Taulukko 10. Pelastustoiminnan toimintavalmiuserojen toteuma % rakennuspaloissa sekä rakennuspalovaaroissa vuosina 2022–2025

Vuosi	I-riskiluokka	II-riskiluokka	III-riskiluokka	IV-riskiluokka
2022	60	84	100	100
2023	81	82	93	95
2024	67	83	100	96
2025	73	80	94	92

Vuonna 2025 pelastustoiminnan palvelujen täysimääräistä tuottamista on heikentänyt pelastusyksiköiden henkilöstöpula, joka on vaikuttanut savusukellusohjeen mukaiseen savusukellusvalmiuteen ja –suorituskykyyn. Rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa 1+3 vahvuus ei toteutunut vuoden 2025 aikana 4 % tehtäviä. Resurssin toteutuminen rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa on kuvattu alla taulukossa 11.

Taulukko 11. Rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa tavoitevahvuisen resurssin toteutuminen 2022–2025 – tehtävien lukumäärät 1+3 vahvuuden mukaan (rakennuspalot ja rakennuspalovaarat)

Vuosi	Täyttyy	Ei täyty	%
2022	272	1	0
2023	283	6	2
2024	287	10	3
2025	280	11	4

Taulukosta 12 voidaan nähdä ensimmäisen yksikön toimintavalmiuserojen toteuma rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa. Kun tarkastellaan kaikkien riskiluokkien yhteistä toteumaa, niin ensimmäinen yksikkö on saavuttanut yleisesti rakennuspalon tai rakennuspalovaaran kohteen vuonna 2025 aiempia vuosia nopeammin.

Taulukko 12 Ensimmäisen yksikön toteutunut (%) toimintavalmiusaika rakennuspalloissa ja rakennuspalovaaroissa 2022–2025

Vuosi	I-riskiluokka	II-riskiluokka	III-riskiluokka	IV-riskiluokka	Yhteensä
2022	60	89	100	100	81
2023	59	85	100	100	81
2024	56	85	200	100	80
2025	51	80	94	100	73

Maastopalojen edellyttämä suorituskyky

Kuvaus maastopaloihin liittyvän suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Käsittele sammutusveden saamiseen liittyvä suorituskyky ja kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen suorituskyky erillisissä kohdissaan.

Hyvinvointialueen vastaus:

Suorituskykytarpeessa ei ole tapahtunut muutoksia, joskaan vuonna 2025 Länsi-Uudenmaan alueella ei tapahtunut laajoja tai toistuvia metsäpaloja.

Maastopalojen sammutusmenetelmien ja sammutusveden saatavuutta on kehitetty projektissa vuodesta 2023 alkaen. Maastopalojen sammutuskaluston kehittämisessä ja yhteensovittamisessa on huomioitu keskeiset yhteistyökumppanit pelastuslaitoksissa (ml. sopimuspalokunnat), Puolustusvoimissa, sekä Rajavartiolaikoksessa.

Liikennevälinepalojen edellyttämä suorituskyky

Kuvaus liikennevälinepaloihin liittyvän suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Huomioi laivat, lentokoneet, junat, maastoliikennevälineet sekä tieliikennevälineet. Käsittele CBRNE-suorituskyvyt ja savusukeltamisen suorituskyvyt erillisissä kohdissaan.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Muiden tulipalojen edellyttämä suorituskyky

Kuvaus muihin tulipaloihin liittyvän suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.

Hyvinvointialueen vastaus:

Verrattuna vuoteen 2024 toimintaympäristössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia, tosin vuonna 2025 pelastustoiminnan palvelujen täysimääräistä tuottamista on heikentänyt pelastusyksiköiden henkilöstöpula.

Huomattavaa on kuitenkin erilaisten vaihtoehtoisten energiamuotojen yleistyminen, joka näkyy esimerkiksi lisääntyneenä aurinkopaneelien rakentamisena osana julkista sähköinfrastruktuuria.

Sähkö- hybridi ja kaasujoneuvot, sekä esim. ladattavien potkulautojen palot asettavat pelastustoiminnalle huomattavia erityisvaatimuksia, samoin kuin uudet aurinkovoimalat ja akkuvarastot. Henkilöstöä on koulutettava jatkuvasti, koska uusien ilmiöiden vaatimukset muiden tulipalojen osalta nostavat tarpeen osaamisen kehittämiseksi.

Sammutusveden saamiseen liittyvä suorituskyky

Kuvaus sammutusveden saamiseen liittyvän suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.

Hyvinvointialueen vastaus:

Sammutusveden saannin mitoitus perustuu Uudenmaan riskianalyysiin ja sammutusveden saannissa on huomioitu esimerkiksi riskianalyysin useamman yhtäaikaisen maasto- tai metsäpalon sammutusvesitarve. Lisäksi sammutusveden saannin mitoituksessa on huomioitu paikallinen toimintaympäristö ja sen vaatimukset.

Sammutusveden saannin osalta tehdään yhteistyötä esimerkiksi Helsingin seudun veden (HSY) kanssa. Haja-asutusalueella veden saanti perustuu asemaverkoston tiheyteen, jolloin tarvittava sammutusvesi kulkee pyörillä ja on saatu tarvittaessa paikalle.

Mahdolliset riskitekijät ovat vesijohtoverkoston korjausvelasta johtuvat haitat, jolloin esimerkiksi lähin vesiasema on käyttökelvoton, sekä mahdollinen investointirahoituksen vaje, jolloin ei voida hankkia esimerkiksi uutta säiliöautokalustoa tai moottoriruiskuja, tms.

Sammutusvesisuunnitelma on päivitetty vuonna 2025 ja investointisuunnitelmaan on sisällytetty uusien moottoriruiskujen hankinta. Henkilöstön fyysistä kuormitusta pyritään vähentämään hankkimalla kevyempiä sammutusasuja.

CBRNE-onnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
CBRNE-tilanteet				x	

Kuvaus CBRNE-onnettomuuksiin liittyvän suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi kemikaalisukellusvalmiudet sekä muut CBRNE-onnettomuuksien edellyttämät suorituskyvyt. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Vesipelastamisen suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Vesipelastaminen				x	

Kuvaus vesipelastamisen suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi vesisukellusvalmiudet sekä pintapelastamisen valmiuden suorituskyvyt. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Huomioi myös vesipelastamisessa tarvittava venekalusto.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Ympäristövahingot				x	

Kuvaus ympäristövahinkoihin liittyvän suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Huomioi mm.

- Öljyvahingot sekä muut ympäristövahingot maa-alueilla ja hyvinvointialueen vastuulla olevilla vesialueilla. Riskienmukainen tarve puomille suhteessa puomin määrään.
- Tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet
- Pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.
- Ympäristövahinkojen pelastustoiminnassa tarvittava venekalusto. Kaluston ajantasaisuus.
- Mahdollinen virka-apu rajavartiolaitokselle ympäristövahingoissa.
- Toteutuneet harjoitukset.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Korkealta tai alhaalta pelastamisen suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Korkealta ja alhaalta pelastaminen				x	

Kuvaus korkealta tai alhaalta pelastamisen suorituskvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi putoamisvaarallisella alueella työskentely. Huomioi ajoneuvokalustolla pelastaminen sekä köysipelastaminen. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskvyyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Liikenneonnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskvyy

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskvyykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskvyyvaatimusten ja kvyykkvyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kvyykkvyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Liikenneonnettomuudet				x	

Kuvaus liikenneonnettomuuksien pelastustoiminnan suorituskvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi tieliikenne-, raideliikenne-, vesiliikenne ja ilmaliikenneonnettomuudet. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskvyyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Väestön varoittamisen suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Väestön varoittaminen				x	

Kuvaus väestön varoittamisen suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi tavanomaiset ja laajamittaiset onnettomuudet sekä poikkeusolot. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Kuvaava vuoden 2025 aikana tehdyt saatavuutta parantavat toimenpiteet ja niiden vaikutukset.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Muiden paikallisten riskien mukainen suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Muut paikalliset riskit				x	

Kuvaus muiden paikallisten riskien mukaisten suorituskykyjen valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi tavanomaiset sekä laajamittaiset onnettomuudet. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoiminnan johtamisen suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Pelastustoiminnan johtaminen					x

Kuvaus pelastustoiminnan johtamisen suorituskyvyn toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Vertaa tavoitteita ja toteumaa. Huomioi ryhmänjohtajat, joukkueenjohtajat, komppanianjohtajat sekä yhtymänjohtajat sekä johtokeskushenkilöstö. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Huomioi tavanomaiset ja laajamittaiset onnettomuudet sekä poikkeusolot. Kuvaa myös, miten hyvinvointialueen pelastustoimi järjestää tai on järjestänyt pelastusjoukkueen ja -komppanian välittömän johtamisvalmiuden.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien asianmukaisuuden valvonnan suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.

- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Yhteistoiminnassa hoidettujen tehtävien valvonta					x

Kuvaus pelastustoiminnan hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa hoitamien pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien asianmukaisuuden valvonnan suorituskyvyn toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi hyvinvointialuerajojen yli tehtävän pelastustoiminnan osalta siltä osin, kun hyvinvointialue on vastaanottavana tahona. Huomioi yhteiset tilanne- ja johtokeskukset.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastusviranomaisen antama virka-apu

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskyykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskyyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
Virka-apu					x

Kuvaus pelastusviranomaisen antaman virka-avun valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi toteutuneet suorituskyyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Huomioi ensihoidolle annettavan virka-avun lisäksi muu pelastustoiminnan resurssien käyttö terveydenhoidolle kuuluviin tehtäviin. Rajavartiostolle annettava ympäristövahinkojen virka-apu käsitellään kohdassa ympäristövahinkojen pelastustoiminnan suorituskyyky

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen suorituskyky

Palvelutarpeen arviointi on tehty koko alueen laajuisesti sekä alueen eri osissa, suorituskykykohtaisesti tai palvelukokonaisuuksittain:

- Palvelutarve on arvioitu koko alueen laajuisesti sekä alueen osissa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden määrittely on tehty palvelutarpeen mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty muun muassa suorituskykyvaatimusten ja kyvykkyyksien kuvauksissa esitettyjä valtakunnallisia mitoitus- ja suunnitteluperusteita.
- Toimintavalmius (ml. kyvykkyydet) on toteutunut suunnitellun määrittelyn sekä tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Palvelutarpeiden arviointi, suorituskyvyn suunnittelu ja valmiuden toteutuminen

Merkitse hyvinvointialueenne pelastustoimen tilannetta parhaiten kuvaava arvo (esim. x) alla olevaan taulukkoon asteikolla 0 = ei toteudu – 100 = toteutuu hyvin. Asteikon sisältökuvaukset selvityksen liitteessä 1.

Asteikko	0	25	50	75	100
KV: Kansainvälisen avun antaminen			x		
KV: Kansainvälisen avun vastaanottaminen			x		

Kansainvälisen avun antamisen suorituskyky

Kuvaus pelastusviranomaisen antaman kansainvälisen avun antamisen suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Huomioi myös lähialueyhteistyö.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Kansainvälisen avun vastaanottamisen suorituskyky (HNS-valmius)

Kuvaus pelastusviranomaisen antaman kansainvälisen avun vastaanottamisen suorituskyvyn valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu. Huomioi myös lähialueyhteistyö.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoimen palveluiden kehittämistarve ja vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Pelastustoiminnan palveluiden kehittämistarve

Kuvaus palveluihin liittyvistä mahdollisista merkittävistä kehittämistarpeista. Kuvauksen tulee sisältää tiedot, mihin kehittämistarve perustuu, ja onko tarpeita käsitelty esimerkiksi palvelutasopäätöksessä tai pelastustoimea koskevassa osainvestointisuunnitelmassa. Huomioi

kehittämistarpeet osaamisessa, toimintatavoissa ja kalustossa, laitteissa sekä ohjelmistoissa.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoiminnan palveluiden vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Palveluiden saatavuutta voi verrata muihin hyvinvointialueisiin esimerkiksi [aluehallintoviraston valtakunnallisen asiantuntija-arvion](#) sekä sisäministeriön [Pelastustoimen palveluiden ja talouden tila 2025](#)-selvityksen perusteella. Tässä kohdassa voi esittää vertailussa tehtyjä havaintoja palveluiden saatavuuteen, laatuun, vaikuttavuuteen, kustannuksiin ja tuottavuuteen liittyen.

Hyvinvointialueen vastaus:

SM:n selvityksen pelastustoimen palveluiden talouden tilasta mukaan kiireelliset hälytystehtävät ovat vuodesta 2022 vähentyneet Länsi-Uudellamaalla 15 %. Tämä johtunee tinkimättömästä ennaltaehkäisevästä työstä. Toki valtakunnallisesti trendi on myös laskeva. Tulipaloja koskeva muutos on -1 %, joten matkaa tavoitteeseen tulipalojen puolittumiseen riittää vielä.

Huomionarvoista on se, että useilla alueilla ei ole ollut riittäviä resursseja toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, joten myöskään osaamisen kehittämiseen ei ole pystytty panostamaan riittävästi. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät toiminnan kohdentamisen ja työmenetelmien jatkuvaa kehitystyötä. Tämä on todellisuutta myös Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksella.

AVI:n valvontakäynnin muistiossa mainintoja oli lähinnä toimintavalmiuspuutteiden korjaamisesta, sekä UPS-harjoitusten toteutuksen ongelmista.

Pelastustoiminnan kalustovoimavarojen osalta investointivelka kasvaa koko ajan, sillä vallitsevan taloustilanteen johdosta kalustoinvestointeja on peruttu tai niitä on siirretty tulevaisuuteen. Erityisesti ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvä kalusto vanhentuu eikä kaikilta osin vastaa nykyisiä riskejä.

1.3. Pelastustoiminnan voimavarat

Tässä luvussa arvioidaan pelastustoiminnan voimavarojen tarvetta, saatavuutta, laatua ja kehittämistarvetta.

Pelastustoiminnan voimavarojen tarve ja suunnitteluperusteet

Kuvaus toimintaympäristössä ja palvelutarpeessa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttivat vuoden 2025 aikana pelastustoiminnan voimavaroihin. Kuvaus toimintaympäristössä ja palvelutarpeessa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttivat vuoden 2025 aikana voimavarojen tarpeeseen. Kuvaa tähän ne muutokset, jotka koskevat kaikkia pelastustoiminnan voimavaroja.

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueen keskeisiksi toimintaympäristön muutoksiksi on tunnistettu väestörakenteen kehitys, lainsäädännön vaikutukset, teknologinen ympäristö sekä ilmastomuutoksen aiheuttamat riskit. Toiminta-alue ja palvelutarpeet ovat pysyneet ennallaan, mutta ulkopoliittinen tilanne vaikuttaa merellisen toiminnan suunnitelmiin.

Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyyseissa pelastustoiminnan toimintavalmiuden ja suorituskykyjen mitoittamisen kannalta keskeisiksi päivittäisonnettomuusriskeiksi on arvioitu rakennuspalot ja rakennuspalovaarat, maastopalot, tieliikenneonnettomuudet, kiireelliset ihmisen pelastamistehtävät, vaarallisten aineiden onnettomuudet sekä öljyvahingot. Onnettomuusriskien taustalla, alueen erityispiirteinä ovat monimuotoisen rakentamisen lisääntyminen, erityisesti maanalainen ja korkea rakentaminen sekä uudet energiamuodot infrastruktuurissa ja liikenteessä.

Pelastuslaitoksen pelastustoiminnan pää- ja sivutoiminen henkilöstö ylläpitää savusukellusvalmiutta koko toiminta-alueella kaikissa työvoroissa ja pelastusyksiköissä. Lisäksi palokuntasopimuksissa määritellään ne sopimuspalokunnat, joilla on savusukellusvalmius.

Palveluiden saatavuus pelastustoimen suorituskykyjen osalta toteutuu pääsääntöisesti koko toimintaympäristön alueella kattavasti. Pelastustoiminnassa on jouduttu tilapäisesti poikkeamaan pelastustoimen minimivahvuudesta 1+3 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen valmiuden ylläpito-ohjeen mukaisesti. Tämä johtuu vuonna 2025 olleesta akuutista työvoima/pelastajavajeesta ja on siten vaikuttanut yksittäisten pelastusyksiköiden savusukellusvalmiuteen, kun yksikkö on toiminut resurssivajeesta johtuen 1+2 vahvuudella ja on näin ollen viivästyttänyt tehokkaan pelastustoiminnan aloittamista yksittäisten tehtävien osalta.

Aluehallintovirastolle tehtiin kolme eri selvitystä miehistövajeen, sekä yksiköiden hälyttämisestä johtuvasta vaikutuksesta tavoitettavuusaikoihin. Miehistövajeesta ja rakennuksen ongelmista johtuen Otaniemen paloasemaa ei avattu suunnitellusti vuonna 2025.

Henkilöstövoimavarojen määrän valmiuksien toteutuminen

Kuvaus pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen määrän valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi päällystö, alipäällystö ja miehistö. Huomioi päätoiminen, sivutoiminen ja sopimushenkilöstö. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet määrät sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu

Hyvinvointialueen vastaus:

Palveluiden tarve ja suunnitteluperusteet

Voimassa olevan palvelutasopäätöksen mukaisesti henkilöstön suorituskyvyllä ja osaamisvaatimuksilla pyritään osaltaan vastaamaan alueen riskeihin. Uusiin paloasemiin liittyvät henkilöstövoimavarat perustetaan henkilöstösuunnitelman mukaisesti ja niillä vastataan osaltaan toimintavalmiuspuutteiden korjaamiseen.

Palveluiden saatavuus

Pelastuslaitoksen henkilöstövoimavarojen määrä ei toteutunut tavoitteiden mukaisesti vuonna 2025. Tähän vaikutti, jo useamman vuoden jatkunut pelastajapula, vuoden 2025 rahoituksen riittämättömyys ja vuonna 2023 talouden tehostamistoimenpiteinä tehdyt henkilöstövähennykset. Henkilöstön määrän vähentyminen suunnittelu-, hallinto- ja tukipalveluissa kuormitti henkilöstöä, vähensi kehittämistyötä sekä hankkeita ja toiminnan kehittämistä jouduttiin siirtämään tuleville vuosille. Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi rekrytointia kehitettiin ja alan markkinointia lisättiin sekä kehitettiin erilaisia veto- ja pitovoimatekijöitä. Henkilöstövoimavarojen puutteiden hallitsemiseksi on tehostettu lomasuunnittelua, vuorosuunnittelua, kehitetty esihenkilötyötä, vähennetty ylitöiden määrää sekä muutettu valmiuden ylläpitämisen ohjeita.

Pelastustoiminnan henkilöstön rekrytoinnissa pelastajien kansallinen puute näkyi selkeästi. Loppuvuodesta 2024 oli avoinna 14 vakinaista pelastajan virkaa, joista saatiin täytettyä vain kolme. 2025 rekrytoinneissa oli kahteen eri otteeseen avoinna kymmenen pelastajan virkaa kerrallaan, yhteensä 20 virkaa. Näistä saatiin täytettyä vain 14.

Määräaikaisiin pelastajien virkoihin ja vuosilomansijaisuuksiin ei saatu vuonna 2025 rekrytoitua riittävää määrää pelastajia. Osittain pelastajien puutetta voitiin vuosilomakaudella korjata lisäämällä ensihoitajien sijaisten määrää. Lisäksi henkilöstön siirtyminen uusiin tehtäviin tai toisen työnantajan palvelukseen on asettanut haasteita riittävän henkilöstömäärän ylläpitämiseen. Muut pelastustoiminnan avoimet virat on saatu täytettyä ja hakijoiden määräkin on ollut kohtuullinen. Erilaisten asiantuntijoiden osalta rekrytoinnissa oli haasteita.

Pelastustoimintaan osallistui vuonna 2025 päätoimisesti arviolta 330 henkilöä (330 HTV). Länsi-Uudenmaan alueella oli vuonna 2025 välittömässä lähtövalmiudessa vähintään 12 pelastusryhmää, jotka muodostuivat kukin yhden päätoimisen aseman henkilöstöstä. Pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön minimivahvuus (58) ei toteutunut jokaisessa vuorossa johtuen kansallisesta pelastajien puutteesta ja tiukasta taloustilanteesta. Välittömässä valmiudessa olevan henkilöstön palvelutasopäätöksen mukaisesta tavoitemäärästä (90) ensihoito mukaan lukien jouduttiin poikkeamaan tiukan taloustilanteen ja pelastajien puutteen takia. Lisäksi pelastustoimintaan osallistui kahden sivutoimisen palokunnan n. 50 henkilöä. Vuonna 2025 sopimuspalokuntien hälytysosastoihin (40 kpl) kuului 778 henkilöä, joista 215 henkilöä oli savusukelluskelpoisia.

Sopimuspalokuntatoimintaa tuettiin vuonna 2025 ja kussakin palokunnassa saatiin pidettyä vähintään 12 henkilöä mukana hälytysosastossa.

Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen osaamisen ylläpito ja kehittäminen

Kuvaus pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen osaamisen ylläpidon ja kehittämisen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi päällystö, alipäällystö ja miehistö. Huomioi päätoiminen, sivutoiminen ja sopimushenkilöstö. Sivutoimisen sekä sopimushenkilöstön koulutus käsitellään kohdassa 1.5, mutta tässä kohdassa käsitellään myös näiden henkilöiden osaamisen ylläpito ja kehittäminen (viikkoharjoitukset ym.). Suorituskykykohtaiset erityiset osaamisen ylläpitämiset käsitellään kunkin palvelun kohdalla.

Hyvinvointialueen vastaus:

Palveluiden tarve ja suunnitteluperusteet

Vuoden 2025 osalta Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintaympäristöön ovat vaikuttaneet mm. haastava taloudellinen tilanne, joka näkyy osaltaan henkilöstöressurssien puutteena. Lisäksi kiristynyt kansainvälinen turvallisuustilanne, haastaa pelastustoimea varautumaan mm. ympäristövahinkojen osalta aiempaa tehokkaammin. Edellä mainitut muutokset toimintaympäristössä vaikuttavat edelleen myös osaamisen ylläpitoon ja kehittämistarpeeseen.

Palveluiden saatavuus

Päätoimisen miehistön, alipäällystön ja päällystön osalta pakolliset täydennys- ja ylläpitokoulutukset toteutuivat pääosin koulutussuunnitelman mukaisesti. Pelastussukelluksen valmiuksia ylläpidettiin säännöllisillä harjoituksilla ja osaamisen näytöillä. Henkilöstön osaaminen on varmistettu osana pakollisia harjoitteita. Henkilöstön osaaminen dokumentoidaan yhteiseen tietojärjestelmään.

Osaamisenhallinnan tilannekuvaa seurataan aktiivisesti erityisesti pakollisten harjoitteiden osalta, jotta koulutustarpeita voidaan tunnistaa ja toimintaa suunnitella.

Alueellinen yhteistyö muiden HIKLU-pelastuslaitosten kanssa on edesauttanut mm. vesisukellusvalmiuden ylläpitoa. Tilannekuvan muodostamiseen, moniviranomaisyhteistyöhön ja poikkeusoloihin varautumiseen liittyvää osaamista ylläpidetään säännöllisillä yhteisharjoituksilla. Sivutoimisen henkilöstön koulutusten toteutuminen oli pääosin tavoitteiden mukaista. Operatiivisen päätoimisen henkilöstön kelpoisuudet ja pakolliset täydennyskoulutukset ovat aktiivisen seurannan kohteena, ja johtamisosaamisen kehittämiseen panostetaan suunnitelmallisesti. Sopimushenkilöstön koulutukset ja vuodelle 2025 asetetut osaamisen ajantasaisuuden varmistamista koskevat tavoitteet toteutuivat suunnitellun mukaisesti.

Palveluiden kehittämistarve

Vuonna 2024 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksessa on tunnistettu vaihtoehtoisten sammutusmenetelmien kehittämistarve. Sama kehittämistarve koskee päätoimisen pelastuksen henkilöstön lisäksi sopimushenkilöstöä. Kehittämistarpeeseen on vastattu vuonna 2025 tekemällä kalustohankintoja ja henkilöstön koulutusta. Tämä jatkuu vuonna 2026.

Palvelutasopäätökseen on kirjattu tarve kehittää harjoitusten tasapuolista suunnittelua ja toteutusta sekä suorituskyvyn koulutuksen suunnitelmallisuutta. Osaamisen systemaattinen seuranta, koulutus suunnitelmien ennakointi ja yhtenäiset kirjaamiskäytännöt muodostavat keskeisen perustan pelastustoiminnan toimintavalmiuden turvaamiselle ja laadun kehittämiseksi myös tulevaisuudessa.

Pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen fyysinen toimintakyky

Kuvaus pelastustoiminnan henkilöstövoimavarojen fyysisen toimintakyvyn toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi päällystö, alipäällystö ja miehistö. Huomioi päätoiminen, sivutoiminen ja sopimushenkilöstö. Sopimushenkilöstön terveystarkastukset käsitellään kohdassa 1.5, mutta tässä kohdassa käsitellään myös näiden henkilöiden fyysisen toimintakyvyn toteutuminen.

Hyvinvointialueen vastaus:

Palvelujen tarve ja suunnitteluperusteet

Ohje pelastustoimen sukellus- ja pintapelastustoimintaan ei muuttanut merkittävästi henkilöstövoimavarojen fyysisen toimintakyvyn riittävyttä pelastuslaitoksen henkilöstön tai sopimuspalokuntien henkilöstön osalta. Toimintaympäristössä tai palvelutarpeessa ei ole havaittu merkittäviä muutoksia, jotka olisivat vaikuttaneet henkilöstövoimavarojen fyysisen toimintakyvyn tarpeeseen.

Palvelujen saatavuus

Päätoimisen alipäällystön ja miehistön fyysisen toimintakyvyn arvioinnit toteutuivat pääosin suunnitelman mukaisesti. Fyysisen toimintakyvyn arviointien kattavuus oli hyvä, ja koko operatiivinen henkilöstö täytti tehtäväkohtaiset vähimmäisvaatimukset. Savusukelluskelpoisten määrä säilyi riskialueiden edellyttämällä tasolla. Operatiivisiin tehtäviin osallistuvan päällystön osalta fyysisen toimintakyvyn seuranta toteutui vaatimusten mukaisesti. Ikärakenteen vaikutukset näkyivät yksittäisissä tapauksissa fyysisen toimintakyvyn heikkenemisenä, mutta tilanteet pystyttiin hallitsemaan työjärjestelyin, tehtävämuutoksien tai kuntouttavien toimenpitein.

Sivutoimisen henkilöstön fyysisen toimintakyvyn arvioinnit toteutuivat suunnitelmien mukaisesti ja toimintakyky vastasi tehtävien vaatimuksia.

Sopimushenkilöstön fyysinen toimintakyky vastasi pääosin tehtäväkohtaisia vaatimuksia. Fyysisessä toimintakyvyssä ei ole alueellista vaihtelua, mutta nuorempien savusukeltajien fyysisessä toimintakyvyssä on havaittu laskua. Savusukellustehtäviin osallistuvan sopimushenkilöstön osalta kelpoisuusvaatimusten seuranta toteutui suunnitellusti ja kelpoisten määrä säilyi operatiivisten tarpeiden mukaisena.

Fyysisen toimintakyvyn systemaattinen seuranta ja ennakoiva työkyvyn tukeminen muodostavat keskeisen perustan pelastustoiminnan toimintavalmiuden turvaamiselle myös tulevina vuosina.

Palveluiden kehittämistarve

Merkittäviä kehittämistarpeita ei ole tunnistettu.

Palveluiden vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

AVI:n valtakunnallisen asiantuntija-arvion sekä sisäministeriön pelastustoimen palveluiden ja talouden 2023 selvityksen perusteella hyvinvointialueilla on vaihtelua fyysisen toimintakyvyn seurannan ja arviointien osalta. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen päätoimisen sekä savusukeltavan sivutoimisen ja sopimushenkilöstön osalta fyysisen toimintakyvyn arvioinnit toteutuvat valtakunnallisen ohjeistuksen ja FireFit- järjestelmän mukaisesti.

Pelastustoiminnan kalustovoimavarat

Kuvaus pelastustoiminnan kalustovoimavarojen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Tässä kohdassa käsitellään ajoneuvokaluston kaltaista kalustoa, jota käytetään kaikkien pelastustoiminnan suorituskykyjen tuottamisessa. Suorituskykykohtainen kalusto käsitellään kunkin suorituskyvyn käsittelyn yhteydessä. Venekalusto käsitellään vesipelastamisen ja ympäristövahinkotorjunnan kohdissa

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Alueen kiinteistövoimavarat

Kuvaus pelastustoiminnan kiinteistövoimavarojen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoimen voimavarojen kehittämistarve ja vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Palveluiden voimavarojen kehittämistarve

Kuvaus palveluihin liittyvistä mahdollisista merkittävistä kehittämistarpeista. Kuvauksen tulee sisältää tiedot, mihin kehittämistarve perustuu, ja onko tarpeita käsitelty esimerkiksi palvelutasopäätöksessä tai pelastustoimea koskevassa osainvestointisuunnitelmassa. Huomioi kehittämistarpeet osaamisessa, toimintatavoissa ja kalustossa, laitteissa sekä ohjelmistoissa.

Hyvinvointialueen vastaus:

Onnettomuuksien ehkäisytyön osalta resurssivaje on ollut ilmeinen. Voimavarat ovat menneet välittömien lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Esimerkiksi koko loppuvuoden 2025 on ollut kahden johtavan palotarkastajan vaje. Palotarkastajien ja turvallisuuskouluttajien työkuorma on ollut melkoinen ja odottamattomat poissaolot ja sairastumiset ovat verottaneet lopputulosta.

Yleisesti ottaen olisi tarpeen vahvistaa palvelujen tuottamisen riskiperusteisuutta, saada tietopohja yhtenäisemmäksi, vahvistaa henkilöstön osaamisen kehittämistä sekä suunnitella investointeja pitkäjänteisesti ja enemmän yhteistyössä.

Palveluiden voimavarojen vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Palveluiden saatavuutta voi verrata muihin hyvinvointialueisiin esimerkiksi [aluehallintoviraston valtakunnallisen asiantuntija-arvion](#) sekä sisäministeriön [Pelastustoimen palveluiden ja talouden tila 2025](#)-selvityksen perusteella. Tässä kohdassa voi esittää vertailussa tehtyjä havaintoja palveluiden saatavuuteen, laatuun, vaikuttavuuteen, kustannuksiin ja tuottavuuteen liittyen.

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen voimavaroja ei ole verrattu muiden hyvinvointialueiden voimavaroihin.

1.4. Pelastustoiminnan suunnitelmat

Tämä kohta käsittelee suunnitelmia, joita pelastuslaitoksen on tehtävä pelastuslain mukaan. Suunnitelmat ovat arvioinnin kohteena olevien pelastustoimen palvelujen tuottamista tukevia asiakirjoja. Aluehallintovirasto arvioi suunnitelmien laatimista ja toteutumista hyvinvointialueen antaman selvityksen perusteella. Pelastuslaitoksen tulee pelastuslain mukaan laatia hyvinvointialueen onnettomuusuhkien edellyttämät pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevat suunnitelmat. Pelastuslaitosten tulee laatia pelastustoiminnan yhteistyöalueen puitteissa tapahtuvaa johtamista ja pelastustoiminnassa tarvittavan avun antamista koskevat suunnitelmat yhteistoiminnassa keskenään ja pelastustoiminnan yhteistyön järjestämisestä vastaavien pelastuslaitosten johdolla.

Suunnitelmien tarve ja perusteet

Kuvaus toimintaympäristössä ja palvelutarpeessa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttivat vuoden 2025 aikana pelastustoiminnan suunnitelmiin ja niiden päivittämiseen. Kuvaa tähän ne muutokset, ml. säädöksissä tai ohjaavissa asiakirjoissa tapahtuneet muutokset, jotka koskevat pelastustoiminnan suunnitelmia.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoiminnan suunnitelmakokonaisuus ja tilanne

Lyhyt kuvaus pelastustoiminnan suunnitelma-arkkitehtuurista, eli pelastustoimen suunnitelma-asetuksen 1363/2018 mukaisten suunnitelmien järjestelyistä ja keskinäisestä hierarkiasta. Mikäli suunnitelma-arkkitehtuuri on muuttunut esimerkiksi toimintavalmiuden suunnitelmien myötä, kuvaa mahdollisimman tuore tilanne.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoiminnan suunnitelmien kehittämistarve ja vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Suunnitelmien kehittämistarve

Kuvaus suunnitelmiin liittyvistä mahdollisista merkittävistä kehittämistarpeista. Kuvauksen tulee sisältää tiedot, mihin kehittämistarve perustuu, ja onko tarpeita käsitelty esimerkiksi palvelutasopäätöksessä tai pelastustoimea koskevassa osainvestointisuunnitelmassa. Huomioi kehittämistarpeet osaamisessa, toimintatavoissa ja kalustossa, laitteissa sekä ohjelmistoissa.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Suunnitelmien vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Suunnitelmien toteutumista voi verrata muihin hyvinvointialueisiin esimerkiksi [AVI:n valtakunnallisen asiantuntija-arvion](#) sekä sisäministeriön [Pelastustoimen palveluiden ja talouden tila 2025](#)-selvityksen perusteella. Tässä kohtaa voi esittää vertailussa tehtyjä havaintoja suunnitelmien saatavuuteen, laatuun, vaikuttavuuteen, kustannuksiin ja tuottavuuteen liittyen.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

1.5. Pelastustoimen vapaaehtoistoiminta

Pelastustoimen sivutoiminen henkilöstö, sopimuspalokunnan henkilöstö ja vapaaehtoistoiminta

Pelastustoimen ohjaus-, neuvonta- ja turvallisuusviestintätehtävissä sekä pelastustoiminnassa voidaan käyttää apuna sopimuspalokuntia ja muita organisaatioita ja henkilöitä. Hyvinvointialue päättää, missä laajuudessa se käyttää vapaaehtoisia pelastustoiminnan palvelujen tuottamisessa. Sopimuspalokuntien lisäksi pelastustoimen tehtävissä voidaan käyttää apuna muitakin toimijoita, kuten meri- ja järvipelastusyhdistysten yksiköitä, vapaaehtoista pelastuspalvelua, pelastusalan liittoja, pelastuskoiria sekä radioamatöörejä ja muita vapaaehtoistoimintaan perustuvia organisaatioita ja järjestöjä.

Sivutoimisen henkilöstön käyttämisessä on monia yhtäläisyyksiä vapaaehtoisten käyttämiseen, joten tässä luvussa käsitellään myös sivutoimisen henkilöstön käyttöä. Luvussa 1.5 käsitellään kuitenkin vain sellaisten henkilöiden terveystarkastuksia, jotka eivät ole työsuhteessa hyvinvointialueeseen.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Vapaaehtoistoiminnan tarve ja suunnitteluperusteet

Kuvaus toimintaympäristössä ja palvelutarpeessa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttivat vuoden 2025 aikana sopimushenkilöstön, sivutoimisen henkilöstön sekä vapaaehtoisten käyttöön pelastustoimen palveluiden tuottamiseen. Huomioi myös meri- ja järvipelastajat, pelastuskoirat, radioamatöörit ym.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Sopimushenkilöstön, sivutoimisen henkilöstön sekä vapaaehtoisten käyttö palveluiden tuottamisessa

Kuvaus sopimushenkilöstön, sivutoimisen henkilöstön sekä vapaaehtoisten käytön toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi sopimuspalokuntien lisäksi meri- ja järvipelastajat, pelastuskoirat, radioamatöörit ym. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoimen sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan henkilöstön sekä vapaaehtoistoiminnan edistäminen

Pelastustoimen viranomaisten tulee mahdollisuuksiensa mukaan edistää pelastustoimen tehtävissä käytettävien vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytyksiä. Vapaaehtoisten organisaatioiden toimintaedellytysten edistäminen sisältää taloudellista tukea, koulutuksellista tukea tai muuta yhteistyötä vapaaehtoisten organisaatioiden kanssa. Toimenpiteiden tulisi näkyä kirjattuina tavoitteina ja toimenpiteinä muun muassa pelastuslaitosten toimintasuunnitelmissa.

Kuvaus sopimushenkilöstön, sivutoimisen henkilöstön sekä vapaaehtoisten käytön edistämisen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Huomioi sopimuspalokuntien lisäksi meri- ja järvipelastajat, pelastuskoirat, radioamatöörit ym. Huomioi pelastustehtävillä toteutuneet suorituskyvyt sekä ne asetettujen tavoitteiden mukaiset valmiudet, joita ei vuonna 2025 tarvittu.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan henkilön terveystarkastukset

Kuvaus sopimuspalokuntaan ja muuhun vastaavaan yhteisöön kuuluvan henkilön terveystarkastusten toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutus

Pelastustoimintaan osallistuvilta sivutoimiselta sekä sopimuspalokuntaan ja muuhun sopimuksen tehneeseen yhteisöön kuuluvilta henkilöiltä vaaditaan Pelastusopiston opetussuunnitelman mukainen koulutus.

Kuvaus sivutoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön koulutuksen tuottamisen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Vapaaehtoistoiminnan kehittämistarve ja vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Vapaaehtoistoiminnan kehittämistarve ml. pelastustoimen sivutoiminen henkilöstö, sopimuspalokunnan henkilöstö

Kuvaus mahdollisista merkittävistä kehittämistarpeista. Kuvauksen tulee sisältää tiedot, mihin kehittämistarve perustuu, ja onko tarpeita käsitelty esimerkiksi palvelutasopäätöksessä tai pelastustoimea koskevassa osainvestointisuunnitelmassa. Huomioi kehittämistarpeet osaamisessa, toimintatavoissa ja kalustossa, laitteissa sekä ohjelmistoissa.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Vapaaehtoistoiminnan vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin ml. pelastustoimen sivutoiminen henkilöstö, sopimuspalokunnan henkilöstö

Vapaaehtoistoimintaa voi verrata muihin hyvinvointialueisiin esimerkiksi [aluehallintoviraston valtakunnallisen asiantuntija-arvion](#) sekä sisäministeriön [Pelastustoimen palveluiden ja talouden tila 2025](#)-selvityksen perusteella. Tässä kohtaa voi esittää vertailussa tehtyjä havaintoja vapaaehtoistoiminnan saatavuuteen, laatuun, vaikuttavuuteen, kustannuksiin ja tuottavuuteen liittyen.

Hyvinvointialueen vastaus:

Viittaus asiantuntija arvioon

Sopimuspalokunnilla ja sivutoimisella henkilöstöllä on merkittävä rooli pelastustoimen järjestelmässä. Sopimuspalokunnat ovat keskeisiä pelastustoimen palvelujen tuottamisessa koko maassa. Palokuntien merkitys korostuu erityisesti harvaan asutuilla alueilla, mutta kaupungeissakin palvelujen tuottamisessa tukeudutaan myös sopimuspalokuntiin. Harva-asutusalueilla sopimuspalokuntien rooli korostuu ensilähdön palokuntina (kiireelliset pelastustehtävät), kun taas kaupunkialueilla sopimuspalokuntien tehtävät painottuvat tukitehtäviin. Sopimuspalokuntien suorituskykyyn liittyy haasteita. Palokuntien toimintaedellytykset vaihtelevat alueittain, ja erityisesti henkilöstön saatavuus, sitoutuminen ja koulutuksen riittävyys aiheuttavat huolta.

Länsi-Uudenmaan alueella henkilöstöä on ollut riittävästi ja koulutusmäärät ovat olleet riittävät. Tulevaisuudessa väestön keskittyminen kaupunkeihin tulee olemaan haaste pienempien paikkakuntien sopimuspalokunnille. Myös kaluston ja tilojen ajanmukaisuudessa on alueellisia eroja. (s.44–45 Sisäministeriön julkaisuja 2025:17) Länsi-Uudenmaan alueella taloustilanne on hidastanut kaluston uusimista. Paloasemien osalta on käynnissä uudishankkeita ja olemassa olevien kiinteistöjen korjauksia. Keskeisin haaste on, ettei sopimuspalokuntiin löydy riittävästi aktiivisia jäseniä erityisesti pienemmillä paikkakunnilla. Nuoriso- ja koulutusosastot toimivat monin paikoin toimivina rekrytointipolkuina, mutta jatkuvuus ei ole kaikkialla turvattu. Sopimuspalokuntatoiminnan tukeminen on tärkeä osa pelastustoimen henkilöstöstrategiaa ja siihen liittyy mm. nuorisotoimintaa ja koulutuksia.

1.6. Väestönsuojeluun varautumisen palvelut

Palveluiden tarve ja suunnitteluperusteet

Kuvaus toimintaympäristössä ja palvelutarpeessa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttivat vuoden 2025 aikana väestönsuojeluun varautumisen suunnittelun tuottamiseen.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Väestönsuojeluun varautumisen suunnittelun suorituskyky

Kuvaus väestönsuojeluun varautumisen suunnittelun suorituskyvyn toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025. Lisäksi kuvaus palveluilla aikaan saaduista vaikutuksista.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suunnitelmien ja toiminnan yhteensovittaminen

Kuvaus pelastustoimen viranomaisten vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien suunnitelmien ja toiminnan yhteensovittamisen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Hyvinvointialueen pelastustoimen väestönsuojeluorganisaation määrittäminen

Kuvaus hyvinvointialueen pelastustoimen väestönsuojeluorganisaation määrittämiseen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoimen poikkeusoloihin varautumisen edellytyksenä olevat resurssit ja materiaaliset valmiudet

Kuvaus poikkeusoloihin ja väestönsuojeluun varautumisen edellytyksenä olevien materiaalistien valmiuksien toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön, kaluston ja tilojen varaaminen

Kuvaus väestönsuojelutehtäviin tarvittavan henkilöstön, kaluston ja tilojen varaamisen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutus

Kuvaus väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstön koulutuksen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Pelastustoiminnan poikkeusoloissa mahdollistavien johtamistilojen ja muiden edellytysten järjestäminen

Kuvaus pelastustoiminnan poikkeusoloissa mahdollistavien johtamistilojen ja muiden edellytysten järjestämisen toteutumisesta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin vuonna 2025.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Väestönsuojeluun varautumisen palveluiden kehittämistarve ja vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Palveluiden kehittämistarve

Kuvaus palveluihin liittyvistä mahdollisista merkittävistä kehittämistarpeista. Kuvauksen tulee sisältää tiedot, mihin kehittämistarve perustuu, ja onko tarpeita käsitelty esimerkiksi palvelutasopäätöksessä tai pelastustoimea koskevassa osainvestointisuunnitelmassa.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Palveluiden vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin

Palveluiden saatavuutta voi verrata muihin hyvinvointialueisiin esimerkiksi [aluehallintoviraston valtakunnallisen asiantuntija-arvion](#) sekä sisäministeriön [Pelastustoimen palveluiden ja talouden tila 2025](#)-selvityksen perusteella. Tässä kohdassa voi esittää vertailussa tehtyjä havaintoja väestönsuojeluun varautumisen palveluiden saatavuuteen, laatuun, vaikuttavuuteen, kustannuksiin ja tuottavuuteen liittyen.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

2. Pelastustoimen palveluiden laadulliset tavoitteet

Palvelujen laadulla tarkoitetaan tässä kykyä vastata asiakkaiden palvelutarpeisiin vaikuttavasti, säännösten mukaisesti ja kustannustehokkaasti.

2.1. Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat strategiset tavoitteet

[Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat strategiset tavoitteet vuosille 2025–2029.](#)

Tässä kohdassa kuvataan hyvinvointialueiden strategisten tavoitteiden toteutumista sekä neuvotteluissa annettujen suositusten toteutumista pelastustoimen palveluiden osalta.

Väestön hyvinvointi, terveys ja turvallisuus

Hyvinvointialueen on edistettävä ja varmistettava alueensa väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta kaikissa tilanteissa

Miten hyvinvointialueiden tehtäviä koskeva valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen pelastustoimen palveluiden osalta? Miten tavoite on toteutunut?

Hyvinvointialueen vastaus:

Hyvinvointialue ja hyvinvointialueen pelastustoimi sekä pelastuslaitos on ollut mukana paikallisen ja alueellisen turvallisuuden kehittämisen yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Lisäksi palvelukohtaisesti on tehty tarpeen mukaan onnettomuuksien ehkäisyn yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen toimijoiden ja kuntien ympäristöviranomaisten kanssa. Pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisyn palvelut, erityisesti turvallisuusviestintä, on huomioitu alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa ja hyvinvointikertomuksessa ([Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)).

Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisyssä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.

Miten arvioitte tavoitteen saavuttamista alueellanne ja minkälaisilla toimenpiteillä tai keinoilla tulipalojen määrien puolittaminen voitaisiin saavuttaa?

Hyvinvointialueen vastaus:

Kaikki onnettomuuksien ehkäisytyö tähtää siihen, ettei onnettomuuksia tapahtuisi tai tulipaloja syttyisi. Erityisesti turvallisuusviestinnän keinoin ja sen palveluvalikoiman myötä on pyritty vaikuttamaan, tukemaan ja ohjaamaan alueen asukkaiden ja eri kohderyhmien turvallisuustietoja ja –taitoja sekä omatoimisen varautumisen kykyä. Sopimuspalokuntien tekemän turvallisuusviestinnän ja alueellisten tapahtumien myötä asukkaiden, koulujen ja kyläyhteisöjen turvallisuustietoisuus on parantunut.

Sisäministeriön Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa elämä 2030, Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisemisen toimintaohjelman mukaisesti uskomme, että tavoitteiden saavuttamiseksi tulisi tehdä laaja-alaista yhteistyötä, tavoitteellista sidosryhmäyhteistyötä ja yhteiskunnallista vaikuttamista. Yksittäiset laitokset eivät pysty omilla toimillaan vaikuttamaan riittävästi, mutta yhdessä on mahdollisuus saada aikaan parempi vaikuttavuus.

Lisäksi onnettomuuskehityksen seurannalla ja palontutkinnan tuottamalla tiedolla voidaan saada tarkempaa tietoa onnettomuuksien esiintyvyydestä ja syistä. Palvelujen ja yhteistyön vaikuttavuutta voidaan kehittää tunnistamalla saatujen havaintojen perusteella keskeiset asiakas- ja sidosryhmät.

Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.

Miten suositus on toteutunut? Mitä toimenpiteitä on tehty suosituksen toteuttamiseksi? Mitä toimenpiteitä on suunnitteilla?

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Yhdenvertaiset palvelut

Hyvinvointialueen on varmistettava sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kyky järjestää palvelut yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti sekä toimintaympäristön riskejä ja uhkia vastaavasti.

Miten hyvinvointialueiden tehtäviä koskeva valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen pelastustoimen palveluiden osalta? Miten tavoite on toteutunut?

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueen arvoissa on määritelty, että kaikilla on oikeus saada tarvitsemansa palvelut asuinpaikasta, kielestä, iästä, toimintakyvystä, vammaisuudesta tai muusta henkilökohtaisesta ominaisuudesta riippumatta. Yhdenvertaisuus ei tarkoita kaikille samaa, vaan sitä, että ihmiset saavat tukea yksilöllisiin tarpeisiinsa. Teemme aktiivista työtä tasa-arvon edistämiseksi, rasismien torjumiseksi sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen palvelukokemuksen parantamiseksi. Hyvinvointialue vastaakin järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta.

Hyvinvointialueen strategisena linjauksena on edistää asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuutta. Palvelustrategiassa korostetaan palvelujen vastaavuutta muuttuvan ja monimuotoisen väestön tarpeisiin sekä suomen- ja ruotsinkielisten palvelujen turvaamista.

Palvelutasopäätöksessä ja pelastuslaitoksen kaikessa toiminnassa huomioidaan palveluiden yhdenvertainen saatavuus. Toimintaympäristön uhkia ja riskejä arvioidaan muun muassa PRONTO-tietokannan ja Uudenmaan alueellisen riskiarvion pohjalta. Aluetta tarkastellaan kokonaisuutena ja palvelut suunnitellaan riskiperusteisesti. Samoilla riskiluokan ruuduilla on samat toimintavalmiusajata. Lisäksi kalustoa sijoitetaan tarveperusteisesti, sinne missä sitä tarvitaan, esim. vesipelastuskalustoa on siellä missä on isoja vesistöjä ja maastopalokalustoa alueilla, joissa on tunnistettu riski maastopaloille.

Erityisesti suuronnettomuuksille alttiit kohteet ja muut riskikohteet on tunnistettu ja paikannettu pelastustoiminnan suunnittelua varten. Palveluverkkoa on suunniteltu niin, että se tavoittaa kaikki alueen asukkaat. Vakinaisten paloasemien verkoston lisäksi sopimuspalakunnilla on alueella iso merkitys alueen kattamisessa. Riskiperusteisuus on otettu paremmin huomioon onnettomuuksien ehkäisyssä.

Hyvinvointialueella on tehty säästötoimia, joka on tuonut haasteita investointien toteuttamiseen. Pelastajien saatavuudessa on ollut haasteita, joka on vaikuttanut toteutuneeseen palvelutasoon.

Kiireellisten palvelujen turvaaminen on näkynyt onnettomuuksien ehkäisyn valvontatoiminnan tasossa. Näillä on vaikutusta pelastustoimen palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen. Toimintavalmiuden puutoksia on havaittu lähinnä Espoon alueella, mutta myös Lohjalla ja Kirkkonummella on pienemmän mittakaavan ongelmia toimintavalmiudessa. Vuoden 2025 toimintavalmiusajan poikkeamat johtuvat suurilta osin liikenneuhkista, tietöistä tai pitkistä ajomatkoista sekä paloasemaverkoston nykytilanteesta.

Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.

Miten suositus on toteutunut? Mitä toimenpiteitä on tehty suosituksen toteuttamiseksi? Mitä toimenpiteitä on suunnitteilla? Huomioi kaikki toimintavalmiuden osatekijät toimintavalmiusajan lisäksi.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

Taloudellinen kestävyys

Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen tulee olla taloudellisesti kestäviä, laadukkaita ja kustannusvaikuttavia. Investointien tulee parantaa toiminnan kustannusvaikuttavuutta ja edistää alueellista yhteistyötä. Hyvinvointialueen toiminnan ja talouden uudistamista on jatkettava kunnianhimoisesti.

Miten hyvinvointialueiden tehtäviä koskeva valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen pelastustoimen palveluiden osalta? Miten tavoite on toteutunut?

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on voimakkaasti panostanut taloudellisen kestävyysvarmistamiseen ja aiempien vuosien alijäämät on saatu katettua vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämä on luonut nyt mahdollisuuden uudistua myös pelastustoimessa ja hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategia koskettaa myös pelastustoimen palveluja. Kertynyttä investointivelkaa päästään tulevilla taloussuunnitelmakaudella vähentämään, ellei rahoituspohja merkittävästi heikkene. Palvelujen verkostoa hyvinvointialueella suunnitellaan ja toteutetaan kattavasti yhteistyössä HUS-yhtymän ja naapurialueiden kanssa.

Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.

Miten suositus on toteutunut? Mitä toimenpiteitä on tehty suosituksen toteuttamiseksi? Mitä toimenpiteitä on suunnitteilla?

Kuvaa uudistustoimenpiteitä seuraavien kategorioiden avulla (ks. taulukko 23):

- Palvelurakenteen uudistaminen (esim. palvelurakenteen keventäminen, painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevään toimintaan, palveluketjujen digitalisointi)
- Tilojen, vuokrien ja palveluverkon kehittäminen (esim. kiinteistöjärjestelyt ja toimitilatehokkuus, palveluverkkoon liittyvä toimenpiteet, tuotantotapojen arviointi)
- Tuotantotapojen arviointi (esim. palvelujärjestelmän optimointi, palvelutuotannon tukipalvelut ja niiden hankinnat, työvoimavuokraus, palvelutuotannon uudelleenjärjestelyt ja kilpailutukset, muu toiminnan kehittäminen ja sopeuttaminen)

Hyvinvointialueen vastaus:

Hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiassa ([Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen strategia | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)) on muutoslupausten avulla lähdetty uudistamaan palveluja sisältäen myös pelastustoimen ja pelastuslaitoksen palvelut. Keskeisimpänä

pelastuslaitoksen kannalta on kuudesta muutoslupauksesta kaksi, joissa toisessa on tavoitteena edistää turvallisempaa elämää kotona sekä toisessa turvata kriittiset palvelut kaikissa olosuhteissa.

Valmistelussa olevassa pelastustoimen palvelutasopäätöksessä tullaan ottamaan huomioon hyvinvointialueen muutosstrategiasta johdettuja tavoitteita ja kehittämistoimenpiteitä. Toimitilararvetta on arvioitu osana hyvinvointialueen palvelujen verkoston kehittämistä yhteistyössä Uudenmaan pelastuslaitosten ja HUS-yhtymän kanssa. Aluevaltuusto on tehnyt linjaukset palvelujen verkostosta 11.6.2024 ([Palvelujen verkoston kehittäminen | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)). Se ottaa kantaa myös alueen pelastustoimen palvelujen verkostoon, mukaan lukien sopimuspalokunnat, sekä Tilanne- ja johtokeskusratkaisuihin. Toimitilaverkkoa kehitetään näiden linjausten pohjalta. Toimintatapojen optimointi on osa jatkuvaa kehittämistä yhteistyössä koko hyvinvointialuekonsernin kanssa. Osana palvelujen uudistamisen strategiaa arvioidaan mitkä palvelut ovat hyvinvointialueen yhteisiä ja miten nämä organisoidaan hyvinvointialueen sisällä yhdessä muiden palvelutuottajien kanssa.

Hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö

Hyvinvointialueiden henkilöstön tulee olla osaavaa ja hyvinvointialueiden tehtäviin riittävää. Henkilöstön hyvinvoinnista on huolehdittava. Toimialojen veto- ja pitovoimaisuudesta on huolehdittava.

Miten hyvinvointialueiden tehtäviä koskeva valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen pelastustoimen palveluiden osalta? Miten tavoite on toteutunut?

Hyvinvointialueen vastaus:

Pelastustoimen ja laajemmin koko pelastuslaitoksen henkilöstön osaamisen kehittäminen on ollut laajaa ja monimuotoista. Pelastustoimintaan osallistuva henkilöstö harjoittelee jokaisessa työvuorossa vuosittaisen suunnitelman mukaisesti siten, että tietyt, osaamiskartoituksista, riskianalyyseistä tai uudesta kalustosta, varusteista ja ohjeista johdetut teemat tulevat käsitellyiksi kaikilla paloasemilla ja kaikissa työvuoroissa vuoden sisällä. Myös palontutkinnasta tehdyt havainnot vaikuttavat koulutusaiheisiin.

Vuonna 2025 harjoitustunteja työvuoronaikana tehdyistä koulutuksista kertyi yhden paloaseman yhtä työvuoroa kohden noin 100-120 tuntia. Koulutusaiheina ovat olleet mm. vaihtoehtoiset sammutusmenetelmät, putoamisvaara-alueella työskentely, ensivaste toiminta, KEJO-koulutukset sekä vuoden 2025 yhtenä painopisteenä ollut Uhka- ja vaaratilannekoulutukset.

Uhka- ja vaaratilanne koulutukset alkoivat koko asiakastyötä tekeväälle henkilöstölle teoriakoulutuksin syksyllä 2025. Ensihoito ja pelastustyötä tekeville aloitettiin lisäksi Pop-up tyylliset käytännön koulutukset. Keväällä 2026 käytännönkoulutukset alkavat onnettomuuksien ehkäisyn henkilöstölle. Alueen 40 sopimuspalokuntaa ovat osa alueen pelastustoimen järjestelmää. Ne ovat harjoitelleet palokuntasopimusten mukaisesti siten, että kukin hälytysosaston jäsen on osallistunut harjoituksiin vähintään 15 kertaa vuodessa. Käytännössä määrä on ollut suurempi, yli 40 kertaa vuodessa. Ulkoisten pelastussuunnitelmien kohteissa, joita alueella on 8, on vuonna 2025 järjestetty harjoituksia. Yhdessä Suomenlahden merivartioston kanssa järjestettiin laaja meripelastusharjoitus Hangonsilmä syyskuussa 2025. Moottoritie tunneleissa järjestetään harjoituksia erillisen suunnitelman mukaisesti.

Paloesimiehet ovat osallistuneet 3 tunnin mittaiseen koulutukseen keväällä ja syksyllä. Palomestareiden koulutussuunnitelman mukaan he osallistuivat 8 tunnin koulutuksiin 3 kertaa vuoden 2025 aikana. Palotarkastajille on järjestetty erillisiä kuukausikoulutuksia tarpeen mukaan

ajankohtaisista aiheista, lisäksi he osallistuivat kahteen yhteiseen koulutuspäivään palomestareiden kanssa. Päivystävät päälliköt osallistuivat palomestareiden sekä paloesimiesten koulutukseen. Lisäksi he pitävät lyhyempiä koulutuksia tarpeen vaatiessa aina vuoronvaihdon yhteydessä kerran viikossa. He myös osallistuvat UPS-harjoituksiin.

Toimintakyvyn ylläpitämiseksi savusukellusta tekeville (palomiehet, paloesimiehet) kuuluu vuodessa neljä pakollista harjoitusta. Nämä on tehty noin 70-prosenttisesti. Toimintakykyä määrittävä Firefit-indeksi on voimassa 100 prosentilla savusukellusta tekevistä henkilöstöstä.

Onnettomuuksien ehkäisytyötä tekeville on järjestetty teemakoulutuksia ajankohtaisista aiheista. Tilannekeskuksen työntekijöille on järjestetty 8 tunnin koulutuksia kolme kappaletta vuonna 2025. Vesisukeltajat ovat osallistuneet kahteen erilliseen 8 tunnin koulutuspäivään työvuoroissa tehtävän harjoittelun lisäksi. Muita erityisosaamista vaativia tehtäviä suorittavista esimerkiksi puomitikkaan kuljettajat sekä veneenkuljettajat harjoittelevat työvuoroissa.

Koko pelastuslaitoksen henkilöstölle on Koulumaali-järjestelmän kautta järjestetty pakollista koulutusta liittyen tietoturvaan ja väestönsuojeluun. Lisäksi työpaikkakoulutuksina on käsitelty erityisteemoja kuten syrjinnän ja eriarvoisen kohtelun vähentäminen tai työturvallisuus. Uusien valtakunnallisten sähköisten järjestelmien käyttöönottoon on järjestetty koulutusta. Ensihoitoon liittyvää koulutusta on annettu kattavasti kaikille ensivaste- ja ensihoitotyötä tekeville, mutta sitä ei käsitellä laajemmin tässä, koska kyse on pelastustoimen vuosiraportoinnista.

Osaamisen kehittämisen osalta suunnitelmassa on jatkaa nykyisillä rakenteilla. Koulutuksen sisältöihin tulee uusia painopisteitä. Tunnistettuja ovat ainakin rauniopelastaminen, onnettomuuksien ehkäisy tietojärjestelmän ja KEJO:n pilotointi ja käyttöönotto, merellisten ympäristövahinkojen torjunnan toimintamallit ja logistiikka, väestönsuojelu ja koko henkilöstön käyttö häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Hyvinvointialueen työhyvinvointitutkimus toteutettiin syksyllä 2025. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastausprosentti kohosi 50 prosenttiin. Verrattuna muiden pelastuslaitosten sekä koko hyvinvointialueen vastauksiin, olivat tulokset varsin myönteiset. Yli 70 % vastaajista kokivat työnsä mielekkäänä. 72,6 % suosittelee työpaikkaa ystävilleen. Kaikkien kyselyyn osallistuneiden pelastuslaitosten osalta vastaava luku oli 62,9 %. Vastanneista pelastajista prosenttiluku oli lähes 80 %.

Psykososiaaliset kuormitustekijät pelastustyössä -kysely toteutettiin keväällä 2025. Eniten kuormitusta vastaajien keskuudessa aiheuttivat asemasiirrot sekä puutteellinen vuorovahvuus. Keskeisimmät voimavaratekijät ovat hyvät työkaverit ja mainio työilmapiiri. Aiempien henkilöstökyselyiden vastausten perusteella on tunnistettu tarve esihenkilötyön kehittämiseksi. Tästä syystä palvelutuotannon esihenkilöiden koulutukset jatkuivat vuonna 2025 (vetoa ja pitoa valmennus).

Syksyn 2025 aikana koulutettiin yhteensä yli 50 vertaispurkuohjaajaa. Jokaisesta työvuorosta sekä toimistotyötä tekevien keskuudesta löytyy jatkossa vertaispurkuohjaaja. Vuoden 2025 aikana liikuntatiloihin hankittiin merkittävästi enemmän laitteita sekä varusteita kuin edellisinä vuosina (mm. kaksi juoksumattoa ja neljä sisäpyörää), jotta liikuntatilat pysyvät nykyaikaisina. Tulevina vuosina laitepäivitykset jatkuvat investointisuunnitelman mukaisesti. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisestä vuodesta.

Palomiesten saatavuudessa on ollut haasteita jo usean vuoden ajan. Korvaavia tai uusia rekrytointeja on yritetty tehdä, mutta pätevää työvoimaa ei ole ollut riittävästi saatavilla. Pelastuslaitos teki vuoden 2025 aikana useita rekrytointikampanjoita, yhteistyössä eri tahojen kanssa, tavoitteena sekä rekrytoida nuoria pelastusosalalle että saada pelastajiksi valmistuvia töihin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Kohderyhmänä olivat esimerkiksi kotiutuvat varusmiehet, pelastusalan oppilaitoksissa opiskelevat, sopimuspalokunnat sekä toisen asteen oppilaitokset. Kampanjat ovat olleet sekä vierailuja oppilaitoksissa ja vastaavissa että kampanjointia sosiaalisessa mediassa. Kampanjoinnissa on kiinnitetty huomiota myös ruotsinkielisen henkilöstön saatavuuteen. Palomiesten rekrytoinnin suhteen tilanne muuttui merkittävästi joulukuussa 2025, jolloin pelastusalan oppilaitoksista valmistui aiempaa enemmän pelastajatutkinnon suorittaneita. 2025-2026 vuodenvaihteen rekrytoinneissa 20 avoimesta palomiehen virasta saatiin täytettyä 17, lisäksi saatiin palkattua toistakymmentä määräaikaista sijaista.

Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

Miten suositus on toteutunut? Mitä toimenpiteitä on tehty suosituksen toteuttamiseksi? Mitä toimenpiteitä on suunnitteilla?

Hyvinvointialueen vastaus:

Hyvinvointialueen työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen liittyvässä kehittämistyössä on pyritty huomioimaan pelastustoiminnan operatiivinen kuormittavuus, vuorotyö, psyykinen kuormitus sekä fyysiset riskitekijät. Jatkossa erityistä huomiota tullaan kiinnittämään myös altistumisten seurantaan ja raportointiin osana kokonaisvaltaista työturvallisuuden kehittämistä. Työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden kehittämistä on toteutettu yhteistyössä työsuojeluorganisaation, työterveyshuollon sekä henkilöstön edustajien kanssa. Vuoden 2025 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota esihenkilötyön kehittämiseen, jota toteutettiin koulutuksien ja työpajojen avulla. Lisäksi henkilöstölle on suunnattu säännöllisiä työhyvinvointia koskevia kyselyitä.

Vuonna 2025 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella otettiin käyttöön sähköinen LaRi-järjestelmä, jolla ilmoitetaan vaaratapahtumista, työturvallisuus- ja epäasiallisen kohtelun tilanteista sekä tehdään työn vaarojen arviointeja, vahvistaen osaltaan työhyvinvointia ja työturvallisuutta.

Hyvinvointialueella pyritään luomaan tulevaisuudessa terveelliset ja turvalliset työyhteisöt arvioimalla työn vaarat, toteuttamalla laadukkaita työpaikkaselvityksiä ja varmistamalla sujuva työterveysyhteistyö. Henkilöstön aktiivisuutta ja itseohjautuvuutta tuetaan hyödyntämällä henkilöstökyselyiden tuloksia, käyttämällä varhaisen tuen toimintamallia sekä kehittämällä työyhteisöjen toimintakulttuuria osallistamalla henkilöstö kehittämistyöhön.

Taulukko 15.

Työvoimavuokraus	Toimenpiteet, joilla pyritään vähentämään työvoimavuokrausta
	Oma sijaispooli sekä ensihoitoon että pelastustoimintaan on ollut käytössä 2025 ja siitä on saatu merkittävä kustannushyöty sekä tutut työntekijät töihin tarvittaessa-

Taulukko 16.

Henkilöstön veto- ja pitovoima	Toimenpiteet, joilla pyritään kasvattamaan organisaation houkuttelevuutta sekä säilyttämään ja sitouttamaan nykyinen henkilöstö. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm. sairaspöytäalujen vähentäminen, johtamisen uudistaminen ja henkilöstöetuksien parantaminen sekä työturvallisuuden panostaminen.
	Varhaisen välittämisen malli otettu käyttöön
	Esihenkilötyötä kehitetty osallistamalla STM:n vetoa ja pitoa -hankkeeseen
	Aktiivinen vuorovaikutus henkilöstöjärjestöjen kanssa

Laadukas tieto

Toiminnassa, ohjauksessa ja johtamisessa tulee painottaa vaikuttavuusperustaisuutta. Hyvinvointialueiden toiminnan paikallisen, alueellisen ja valtakunnallisen johtamisen, suunnittelun, toteutuksen ja kehittämisen tulee perustua tietoon. Digitalisaatiota edistetään hyvinvointialueiden kaikilla toimialoilla.

Miten hyvinvointialueiden tehtäviä koskeva valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen pelastustoimen palveluiden osalta? Miten tavoite on toteutunut?

Hyvinvointialueen vastaus:

Hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen digitalisaatiolla on ollut kovat odotukset kansallisten järjestelmien suhteen. Pelastuslaitos oli hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä siirtynyt vahvasti hallinnon turvallisuusverkon (TUVE) käyttäjäksi, mutta koska TUVE-ympäristöön toteutettavia palveluja ei ole saatu käyttöön, aloitettiin vuonna 2025 siirtymää enenevässä määrin kohti hyvinvointialueen yhteisiä digitaalisia palveluja.

Tiedolla johtaminen hyvinvointialueen sisällä on kehittynyt laadukkaaksi kokonaisuudeksi ja vaikka tietopohja on edelleen pirstaleinen, on saatu kehitettyä toimintaa ohjaavia tietotuotteita päivittäisen käyttöön sekä toiminnan ja talouden seurantaan. Ongelmia aiheuttaa kansallisen tiedonhallinnan tai tiedolla johtamisen -järjestelmän viivästyminen.

Hyvinvointialueen digiloikka on jo tapahtunut tosiasia sosiaali- ja terveystoimen osalta, mutta pelastustoimen osalta on jääty odottamaan kansallisia ratkaisuja, mm. onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä, sähköinen asiointi ja viranomaisten yhteinen kenttäjohtamisjärjestelmä. Näiden osalta näyttää, että vuoden 2026 tuotantokäyttöä päästään aloittamaan.

Toimiva yhteistyö

Hyvinvointialue toimii yhteistyössä lakisäätöiden velvoitteiden toteuttamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvinvointialueen tehtäviä tulee hoitaa paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti ihmisten välisellä hyvällä yhteistyöllä.

Miten hyvinvointialueiden tehtäviä koskeva valtakunnallinen strateginen tavoite on huomioitu hyvinvointialueen pelastustoimen palveluiden osalta? Miten tavoite on toteutunut?

Hyvinvointialueen vastaus:

Tavoite on huomioitu tekemällä laajaa verkostoyhteistyötä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Yhteistyö on suunnitelmallista, ja yhteistyö pyritään aina kirjaamaan sopimuksiin tai muistioihin. Tavoite on toteutunut hyvin.

Uudenmaan pelastuslaitosten yhteinen HIKLU-verkosto on tehnyt suunnitelmallista, organisoitua, sopimuksenvaraista yhteistyötä jo vuodesta 1995 lähtien. Verkostossa on palkattua päätoimista

henkilöstöä, ja tavoitteena on kustannustehokas resurssien käyttö ja asiakkaan suuntaan yhdenmukainen palvelu. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on tehnyt vastaavaa yhteistyötä Suomen kaikkien pelastuslaitosten kesken jo vuodesta 2010 lähtien. Molemmat verkostot kattavat kaikki pelastuslaitosten tuottamat palvelut. Molempien verkostojen kautta on tehty myös yhteishankintoja. Myös Uudenmaan ulkopuolisten naapuripelastuslaitosten, Varsinais-Suomi ja Kanta-Häme, välillä on pelastustoiminnan tehtävien hoitamiseen liittyvät yhteistyösopimukset. Uutena verkostona on pelastustoimen eteläisen yhteistoiminta-alueen verkoston puitteissa tehtävä lakisääteinen yhteistyö. Se käsittää mm. varautumista suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin sekä yhteisen tilanne- ja johtokeskuksen.

Paikallisesta eli Länsi-Uudenmaan alueella tapahtuvasta yhteistyöstä keskeisin on pelastustoimen järjestelmään kuuluvien sopimuspalokuntien, sotilaspalokuntien, teollisuuspalokuntien ja meripelastusseurojen kanssa tehtävä yhteistyö. Näissäkin yhteistyö on kuvattu joko sopimuksissa tai muistioissa. Toiminnan kehittämiseksi tätä yhteistyötä myös arvioidaan säännöllisesti. Hyvinvointialueella on myös yhteistyösopimukset tai -muistiot alueen poliisilaitoksen, puolustusvoimien joukko-osastojen ja HUS-yhtymän kanssa.

2.2. Pelastustoimen palveluiden vaikuttavuus

Vaikuttavuus tarkastelee palveluiden ulkoista tehokkuutta. Vaikuttavuudella tarkoitetaan yhteiskunnassa tavoiteltua laajaa muutosta pitkällä aikajänteellä. Vaikuttavuudella voidaan tarkoittaa myös erityisesti toiminnalla tavoiteltavaa myönteistä kehitystä eli yhteiskunnallista hyötyä. Vaikuttavuus syntyy tyypillisesti useiden eri toimijoiden ja tekemisen tuloksena. Pelastustoimen palveluiden tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Tavoitteena on myös, että onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. (Pelastuslaki 379/2011, 1§)

Ihmisten turvallisuuden parantaminen

Pelastustoimen tavoitteena on luoda hyvinvointialueelleen sellaiset puitteet, että yksittäiset ihmiset, yhteisöt ja viranomaiset voivat elinympäristössään ja toiminnassaan ehkäistä onnettomuuksia sekä varautua rajoittamaan ja torjumaan onnettomuuksista aiheutuvia vahinkoja ja seurauksia. Miten hyvinvointialueen pelastustoimen palveluilla on vaikutettu ihmisten turvallisuuden parantamiseen vuoden 2025 aikana?

Hyvinvointialueen vastaus:

Turvallisuutta on parannettu kolmen osakokonaisuuden kautta. Ensinnäkin on turvallisuusviestinnän ja onnettomuuksien ehkäisyn keinoja pyritty vaikuttamaan siihen, että hätätilanteissa ihmiset osaavat hälyttää apua, pelastaa hengenvaarassa olevat ja tehdä henkeä pelastavia tai onnettomuutta rajaavia toimenpiteitä. Näitä keinoja ovat mm. valvontatoiminta, rakenteellinen palonehkäisy ja yhteistyö kaavoitus- ja rakennusvalvontaviranomaisten kanssa sekä turvallisuusviestintä eri muodoissaan ja eri kanavilla. Näistä kaikista on raportoitu toisaalla tässä selvityksessä.

Toiseksi on ylläpidetty alueen pelastustoimen järjestelmää, joka reagoi jo tapahtuneisiin onnettomuuksiin. Tavoitteena ihmishenkien pelastaminen ja vahinkojen minimoiminen. Pelastustoiminnasta on raportoitu eri kohdissa tässä selvityksessä.

Kolmanneksi on vahvistettu alueen asukkaiden turvallisuuden tunnetta. Se syntyy turvallisuusviestinnän ja -koulutuksen sivutuotteena. On tietoisesti rakennettu tunnetta siitä, että alueella on hyvä, osaava ja tehokas pelastustoimi, joka on aina auttamassa hädän sattuessa. Aktiivisuus sosiaalisessa mediassa on keskeinen osa turvallisuuden tunteen lisäämistä. Turvallisuuden tunteen parantaminen on osa verkostoissa tehtävää yhteistyötä.

Vuoden 2025 onnettomuuksissa osallisten määrä on laskenut, kun lukua verrataan vuosien 2021–2024 keskiarvoon. Tämä on selitettävissä hälytystehtävien vähenemisellä vuoden 2025 aikana. Vuoden 2025 osalta onnettomuuskehityksen lasku näkyy myös loukkaantuneiden ja menehtyneiden määrässä, kun verrataan vuosien 2021–2024 keskiarvoon. Poikkeuksena trendiin lievästi loukkaantuneiden määrä oli noussut. Vuositasolla on huomattavissa loukkaantuneiden määrän nousu kesäkuukausina.

Vuonna 2025 alkusammutusta yritettiin asukkaan toimesta 96 rakennuspalossa ja alkusammutus sammutti palon 61 ja rajoitti paloa 28 tapauksessa. Alkusammutusten yritysten määrä on laskenut hieman edelliseltä vuodelta. Alkusammutuksen vaikutus palon sammumiseen on hieman viiden vuoden keskiarvoa pienempi. Alkusammutusta ei yritetty tapauksissa, milloin ihmisiä ei ole paikalla, paikalla ei ole toimintakuntoisia ihmisiä tai alkusammutuskalustoa ei ole käytettävissä. Asiakkailta saadun kokemustiedon pohjalta voidaan todeta, että turvallisuuskoulutukset ovat lisänneet osallistujien turvallisuustaitoja ja vähentäneet onnettomuusvahinkoja.

Onnettomuuksien vähentäminen

Onnettomuuksien ehkäisyn osalta voidaan asettaa esimerkiksi pelastustoimelle kuuluvaan ohjaukseen, turvallisuusviestintään, neuvontaan ja yhteistyöhön onnettomuuksien ehkäisemisessä, palontutkintaan, pelastuslain ja muun lainsäädännön mukaisesti valvontatehtäviin, sekä maksuperusteiden yhdenmukaisuuteen ja kustannusvastaavuuteen liittyviä tavoitteita. Miten hyvinvointialueen pelastustoimen palveluilla on vaikutettu onnettomuuksien vähentämiseen vuoden 2025 aikana?

Hyvinvointialueen vastaus:

Kaikki tekemämme työ tähtää onnettomuuksien ehkäisemiseen. Palveluvalikoimassa on huomioitu mahdollisimman laajasti eri kohderyhmät. Yhteistyön muotoja kehitetään ja tarvittaessa etsitään uusia kumppanuuksia. Ikääntyneiden määrän kasvuun ja muihin asumisen haasteisiin on pyritty etsimään ratkaisuja ja esimerkiksi vuonna 2025 aloitettu hoitolaitosten teemavalvonta HIKLU-alueella on vastannut tähän. Poistumisturvallisuus selvitysvetovollisten ohjauksen tueksi perustettu HIKLU-työryhmän työ myös tukee omatoimisen varautumisen tukemista kohteissa. Unohtaa ei myöskään voi ihan perustyötä, määräraikaista valvontaa, jota tehtiin 1690 kohteeseen samalla antaen neuvontaa ja ohjausta asiakkaille. Näiden lisäksi tehtiin ylimääräisiä palotarkastuksia, jälkivalvontaa, tarkastuksia rakennushankkeen aikana, kemikaalikohteisen valvontaa ja paloriskivalvontaa.

Rakennuspalojen määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna ja oli myös edellisen neljän vuoden keskiarvoa korkeampi. Sen sijaan rakennuspalovaarojen määrä laski. Näiden tehtävien yhteismäärässä ei ole suurta heittoa, joten useampi rakennuspalovaara eteni rakennuspaloksi asti. Liikennevälinepalojen määrä kasvoi edellisiin vuosiin nähden. Vaikka kesä oli kuiva, maastopaloja oli kuitenkin vähemmän kuin vuonna 2024.

Pelastustoiminnan tehokkuus

Pelastustoiminnan osalta voidaan asettaa esimerkiksi pelastustoiminnan toimintavalmiuteen, johtamiseen, yhteistyöhön, tilannekuvahallintaan, kansainvälisen avun antamiseen tai vastaanottamiseen sekä sopimuspalokuntien käytön perusteisiin liittyviä tavoitteita. Miten hyvinvointialueen pelastustoimen palveluilla on vaikutettu pelastustoiminnan tehokkuuteen vuoden 2025 aikana?

Hyvinvointialueen vastaus:

Vaikuttavuustavoitetta siitä, että onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti, voidaan tarkastella omaisuudelle sekä ympäristölle aiheutuvien haittojen rajoittamisen perusteella sekä ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikojen toteuman pohjalta. Näihin tekijöihin voidaan vaikuttaa esimerkiksi vastesuunnittelulla, harjoittelulla/koulutuksella ja uusien sammutustekniikoiden ja välineiden käyttöönottamisella sekä vastaamalla toimintaympäristön vaatimuksiin uusilla paloasemilla ja olemalla mukana uudiskohteiden suunnittelussa sekä kehittämällä ympäristövahinkojen torjuntaa.

Tilannekuvaa pelastustoiminnan osalta muodostetaan omaehtoisesti Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilannekeskuksessa. Pelastustoiminnan ja kansainvälisen avun antamisen osalta yhteistyötä tehdään pelastusasetuksen ja yhteistyösopimuksen mukaisesti YTA-JOKE:n kanssa.

Hangon rannoilta tammikuun lopulla 2025 löytyneet rasvapallot käynnistivät pitkäkestoisen, huhtikuulle saakka jatkuneen vahingontorjuntaoperaation, jossa LUP koordinoi viranomaisyhteistyötä. Keskeisiä yhteistyökumppaneita olivat Hangon kaupunki, Suomen ympäristökeskus, Metsähallituksen Luontopalvelut, Neste Oyj ja WWF.

Taulukossa 17 esitetään uhattuna olleet ja pelastetut arvot rakennuspaloissa sekä rakennuspalovaaroissa vuonna 2025 sekä suhteessa edellisten neljän vuoden keskiarvoon. Uhattuna olleesta omaisuusarvosta on pelastettu vuonna 2025 arviolta yli 90 miljoonaa euroa eli noin 94 %, joka on hieman vähemmän kuin edellisten neljän vuoden keskiarvo (94,6%). Tuhoutuneen omaisuuden arvon muutos vuosien 2022-2024 keskiarvoon oli vuonna 2025 lähes samalla tasolla, vaikka tehtävämäärissä ei ole merkittävää eroa. Omaisuusarvon arviointi on haastavaa vakiintuneiden arviointikriteerien puuttuessa, joten tieto on suuntaa antava.

Taulukko 17. Uhattuna olleet ja pelastetut arvot rakennuspaloissa ja -vaaroissa

Vuosi	Tehtävien lkm	Uhatut arvot (euroa)	Pelastetut arvot (euroa)	Omaisuusarvoista pelastettu (%)
2025	315	100093951	94237866	94
2022-2024 ka	316,6	125041553,2	118870632	94,6

Taulukossa 18 on esitetty öljyvahinkojen ja vaarallisten aineiden onnettomuuksien lukumäärät vuosilta 2021–2025. Vuoden 2025 vaarallisen aineen onnettomuuksien ja öljyvahinkojen määrä on hieman noussut edellisten vuosien määrästä. Eräs vuoden 2025 ilmiö oli ns. farmitankkien vuodot, sekä Pronto-kirjausten mukaisesti ”muu tieliikennekalusto”. Vaarallisten aineiden onnettomuuksien osalta kasvu oli vähäinen.

Taulukko 18. Öljy- ja vaarallisten aineiden vahinkojen onnettomuudet

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2021-	
					2025	2024 ka
Öljyvahinko	196	189	199	170	216	188,5
Vaarallisten aineiden onnettomuus	26	21	22	25	27	23,5

Taulukosta 19 voi nähdä, että pelastustoiminnan ensimmäinen yksikkö on saavuttanut tavoiteajan vuosien 2022–2025 aikana kiireellisissä tehtävissä, kaikkien riskiluokkien osalta. Vertailuajankohtana parannusta tavoitettavuusajoihin on tullut hieman. Tavoite on saavutettu vuonna 2025, tähän on vaikuttanut tehdyt toimintatapamuutokset, uusien paloasemien sijainti, sekä parantuneet liikenneolosuhteet.

Taulukko 19. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika (mediaani)

Riskiluokka	2025	2024	2023	2022
I	5:56	5:58	5:49	6:03
II	7:11	7:04	7:04	7:04
III	9:28	9:08	8:46	8:53
IV	12:00	12:15	12:04	12:21

Taulukko 20. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika toteuma %

Riskiluokka	2025	2024	2023	2022
I	53	51	55	49
II	83	82	82	84
III	96	98	98	97
IV	100	100	100	100

3. Pelastustoimen kustannukset ja talouden tila

Pelastustoimen kustannuksia ja talouden tilaa tarkastellaan hyvinvointialueen selvityksessä vuoden 2025 tilinpäätökseen perustuen ja tiedot kootaan 31.12.2025 tilanteen mukaisesti, jollei muuta ole todettu. Kustannusten ja talouden tilan raportointi tehdään pelastuslain mukaisten tehtävien (pelastustoimen palveluluokat: onnettomuuksien ehkäisy 4802, vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvonta 4803, öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunta 4804, pelastustoiminta 4805 sekä varautuminen ja väestönsuojelu 4808) mukaisesti pl. muiden tehtävien kustannukset, joiden osalta tarkastellaan muun kuin pelastuslain nojalla hoidettavien tehtävien kustannuksia. Vaikka pelastustoimi hoitaisi hyvinvointialueella myös muita kuin pelastuslain mukaisia tehtäviä (esim. ensihoito), niiden kustannuksia tai tuottoja ei siis tule sisällyttää muiden kysymysten vastauksiin.

Hyvinvointialue raportoi taloustietoja Valtiokonttorille lain hyvinvointialueesta (611/2021) 120 §:n ja laissa säädettyä raportointivelvoitetta tarkentavien asetusten¹ mukaisesti. Tästä syystä hyvinvointialueen ei tarvitse raportoida hyvinvointialueen vuosittaisessa selvityksessä seuraavia:

- määrää ja osuutta yleiskatteisesta rahoituksesta
- pelastustoimen palveluluokakohtaisia kustannuksia (€-tiedot)
- kulurakennetta (€-tiedot)
- tuottorakennetta (€-tiedot) eikä
- investointikuluja ja -tuottoja (€-tiedot).

Siltä osin, kun kustannuksia pyydetään raportoimaan hyvinvointialueen selvityksessä, tiedot raportoidaan ilman etumerkkejä.

3.1. Talousarvio, tilikauden tulos ja rahoituksen riittävyys

Talousarvion toteuma, tilikauden tulos ja kuvaus rahoituksen riittävydestä lakisääteisiin palveluihin

Sanallinen kuvaus alkuperäisen talousarvion 2025 toteumasta tuotto- ja kululajeittain huomioiden ulkoiset ja sisäiset tuotto- ja kuluerät (ml. vyörytystuotot ja -kulut).

- Mitä suunnitellusta poikkeavaa on tapahtunut tuotto- ja kuluerien osalta?
- Mitä pelastustoimen viranomaistehtävistä perittävillä maksuilla on tehty vuonna 2025: Onko maksujen perusteita tarkistettu ja/tai maksuja nostettu? Mikä on ollut maksujen muutos-%?
 - Pelastustoimen viranomaisvalvontamaksut
 - Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvontamaksut
 - Paloilmoittimen erheellisen toiminnan maksut
- Ovatko pelastustoimen viranomaistehtävistä perittävät maksut kustannusvastaavat?
 - Pelastustoimen viranomaisvalvontamaksut
 - Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvontamaksut
 - Paloilmoittimen erheellisen toiminnan maksut

¹ Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (462/2022), Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (729/2021) sekä Valtiovarainministeriön asetus hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025 (382/2024). Jälkimmäisin asetus annetaan kutakin tilikautta koskien.

Hyvinvointialueen vastaus:

Pelastustoimen tilikauden toimintakate oli 35,9 milj. euroa, mikä tarkoitti alkuperäisen talousarvion ylittymistä 1,2 milj. eurolla. Toimintakulut toteutuivat palvelualueella 1,2 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempana ja tuotot olivat talousarvion mukaiset. Merkittävin osa kulujen talousarvioylityksestä selittyi palvelujen ostoilla ja siellä erityisesti koneiden, kaluston ja laitteiden sekä rakennusten ja alueiden kunnossapitokuluilla.

- Myyntituotot jäivät alle talousarvion 0,6 milj. euroa
- Maksutuotot olivat talousarvion mukaiset
- Muut toimintatuotot ylittivät talousarvion 0,6 milj. euroa
- Henkilöstökulut alittivat talousarvion 0,1 milj. euroa
- Palvelujen ostot ylittivät talousarvion 1,1 milj. euroa
- Aineet, tarvikkeet, tavarat ja muut toimintakulut ylittivät talousarvion 0,1 milj. euroa.

Pelastustoimen viranomaistehtävistä perittäviä maksuja on vuonna 2025 tarkistettu ja maksuja nostettu:

- 1) Palotarkastuksen tuntimaksun osalta tuntimaksua on korotettu 55 euroa / alkava tunti ja perusmaksu muodostuu viidestä tunnista (vuonna 2024 kaksi tuntia).
- 2) Erhe-maksun osalta uusi maksu on 1 950 euroa (1 237 euroa v. 2024)
- 3) Maksut on pyöristetty tehdyn korotuksen jälkeen tasaeuroihin.

Maksut ovat kustannusvastaavat.

- Pelastustoimen viranomaisvalvontamaksut 2024–2025 kasvu 118 %
- Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvontamaksut 2024–2025 kasvu 23 %
- Paloilmoittimen erheellisen toiminnan maksut 2024–2025 kasvu 111 %.

Säästö-/sopeutustoimenpiteet vuonna 2025

Säästö-/sopeutustoimenpiteillä tarkoitetaan pelastustoimen kulujen supistamista tai hyvinvointialueen yleiskatteisesta rahoituksesta pelastustoimelle kohdennettavan rahoituksen supistamista talousarvion 2025 laadintavaiheessa tai toimintavuoden 2025 aikana.

- Vuonna 2025 toteutuneet säästöt/sopeutukset yhteensä €
- Kuvaus toteutetuista säästö-/sopeutustoimenpiteistä kohdistuen
 - käyttötalouteen (henkilöstö, palvelujen ostot, ym.) ja
 - investointeihin
- Kuvaa toteutetut toimenpiteet seuraavien kategorioiden avulla (ks. taulukko 22.):
 - Tuottojen lisääminen (toimintatuottojen kasvattaminen)
 - Kulujen ja päällekkäisyyksien karsiminen (esim. kulujen karsiminen tai jakaminen, kulujen siirto, ei-lakisääteisten palvelujen karsiminen)
 - Muut.

Hyvinvointialueen vastaus:

Talouden kehys oli 2025 edelleen tiukka. Toimintakuluja ei kasvatettu 2024–2025 talousarvioon. Tuottoja pyrittiin lisäämään sekä henkilöstökuluja minimoimaan työvuorovahvuus- ja

resurssisuunnittelua tehostamalla. Pelastustoiminnan pelastusryhmän vahvuus ei ollut lakisääteisellä tasolla kaikilta osin vuonna 2025.

Rahoituksen riittävyys lakisääteisiin palveluihin

Kuvaus vuoden 2025 rahoituksen riittävydestä lakisääteisiin palveluihin. Mitkä perusoikeuksiin liittyvät pelastustoimen palvelut alueella ovat vaarantuneet vuonna 2025 tai mikä ei ole toteutunut palvelutasopäätöksen sisältämän kehittämissuunnitelman vuoden 2025 tavoitteiden mukaisesti?

Hyvinvointialueen vastaus:

Pelastuslaitoksen talous pysyi hallinnassa osin palvelutason kustannuksella johtuen pelastajien saatavuudesta. Henkilöstövajaus näkyy jossain määrin työhyvinvoinnin heikentymisenä. Käytännössä henkilöstöressurssien vähäisyys aiheutti sen, että pelastusyksiköitä oli vajaamiehityksellä suurimman osan vuodesta. Otaniemen paloaseman avaamisen haasteet toivat edelleen haasteita alueen tavoitettavuudessa.

Palvelutasopäätöksen yhtenä toimenpiteenä kehittämissuunnitelmassa on ollut kriittisen viestinnän varaverkkoratkaisu, jota ei ole voitu toteuttaa, koska sisäministeriö infokirjeillään (7.3.2024 VN/7804/2024-SM-1 ja 19.11.2024, VN/7804/2024-SM-2) pysäytti paikalliset ja alueelliset ratkaisut. Pelastuslaitos on jäänyt odottamaan kansallista ratkaisua. Sinänsä Uudenmaan alueen pelastuslaitoksilla on valmis suunnitelma ja toteutus on otettu huomioon investointisuunnitelmassa. Jossain määrin kiireellisten palvelujen turvaaminen on näkynyt onnettomuuksien ehkäisyyn valvontatoiminnan tasossa sekä väestönsuojeluun varautumisessa.

3.2. Kehitysnäkymät yleiskatteisen rahoituksen riittävyyden osalta

Kuvaus yleiskatteisen rahoituksen riittävyyden kehitysnäkymistä alueen pelastustoimen tarpeisiin tulevana vuosina. Millaisia kustannusten nousupaineita tuleville vuosille tunnistetaan kohdentuvan alueen pelastustoimelle ja mille vuosille?

Hyvinvointialueen vastaus:

Hyvinvointialue panostaa lähivuosina palveluiden perustason vahvistamiseen, millä varmistetaan vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut pidemmällä aikavälillä. Talouden perusrakenteen pysyminen vaatii kuitenkin myös jatkuvaa talouden tehostamista, koska hyvinvointialueen kustannustaso mm. palkkojen osalta nousee tulevinakin vuosina enemmän kuin valtion yleiskatteellinen rahoitus. Lisäksi esimerkiksi hyvinvointialueen poistokustannukset sekä toimitiloahjelman toteuttamisesta seuraava kustannustason nousu tulevat haastamaan talouden tasapainoa tulevana vuosina.

Pelastustoimessa tulevien vuosien rahoitustasapainoa haastaa erityisesti paloasemaverkoston kehittämiskulut. Uudet paloasemat nostavat kustannustasoa merkittävästi. Toimintaympäristön ja lainsäädännön muutosten myötä on nähtävissä, että paloriskivalvontaan liittyvät tehtävät tulevat lisääntymään ja siihen tarvitaan lisää resursseja. Samoin asuinrakennusten valvontaan. Lähivuosina arvioidaan syntyvän kustannuspaineita myös ICT-menoista ja henkilöstökuluista.

Kokonaisuutena on haastavaa arvioida miten yleiskatteellinen rahoitus riittää tulevana vuosina, koska hyvinvointialueen päätöksenteossa joudutaan pelastustoimen laskennallinen rahoitus allokoimaan osana kokonaisrahoitusta, jolloin on riskinä, että kasvavien sosiaali- ja terveystoimen palvelutarpeen tarvitsema rahoitus saattaa viedä päätöksenteossa keskeisen huomion.

3.3. Kustannukset

3.3.1. Pelastustoimen palveluluokkakohtaiset kustannukset

Hyvinvointialue raportoi tilinpäätöstiedot palveluluokittain Valtiokonttorille 31.5.2026 mennessä. Hyvinvointialueen tulee kuitenkin selvityksessään verrata pelastustoimen palveluluokkakohtaisia kustannuksia muihin hyvinvointialueisiin (SMA 1213/2022).

Pelastustoimen palveluluokkakohtaisten kustannusten vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin
Asukaskohtaisten nettokäyttökustannusten vertaaminen muihin hyvinvointialueisiin pelastustoimen palveluluokittain esimerkiksi sisäministeriön [Pelastustoimen palveluiden ja talouden tila 2024](#)-selvityksen perusteella.

- Onnettomuuksien ehkäisy (4802)
- Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvonta (4803)
- Öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunta (4804)
- Pelastustoiminta (4805)
- Varautuminen ja väestönsuojelu (4808).

Hyvinvointialueen vastaus:

- Onnettomuuksien ehkäisy (4802), nettokäyttökustannukset ovat reilusti alle koko maan keskiarvon.
- Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvonta (4803), nettokäyttökustannukset ovat alle keskitason.
- Öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunta (4804), nettokäyttökustannukset ovat hiukan alle koko maan keskiarvon.
- Pelastustoiminta (4805), nettokäyttökustannukset ovat alle koko maan keskiarvon.
- Varautuminen ja väestönsuojelu (4808), nettokäyttökustannukset ovat alle koko maan keskiarvon.

3.3.2. Muut tehtävät

Hyvinvointialueella on velvollisuus seurata ja verrata muiden kuin lakisääteisten tehtävien bruttokustannuksia (SMA 1213/2022). Bruttokustannuksilla tarkoitetaan kokonaiskustannuksia, joista ei ole vähennetty tuottoja, ja niihin lasketaan mukaan sisäiset ja ulkoiset toimintakulut, poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyskulut. Kokonaiskustannukset tarkoittavat samaa kuin omakustannusarvo. Kokonaiskustannukset sisältävät kaikki loppusuoritteiden aiheuttamat välittömät ja välilliset kustannukset. (Lähde: HVA-AURA-käsikirja).

Ensihoitopalvelu (2604)

- Pelastustoimen tuottaman ensihoitopalvelun bruttokustannukset € *
- * josta ensivasteen bruttokustannukset €
- * josta ensihoidon bruttokustannukset €
- Arvio %-osuudesta, jonka pelastustoimi tuottaa hyvinvointialueen järjestämistä vastuulla olevasta ensihoitopalvelusta.

Hyvinvointialueen vastaus:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla ei ole ensihoitopalvelua. Uudenmaan erillislain mukaisesti järjestämisvastuu on HUS-yhtymällä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän välisen järjestämissopimukseen liittyvän palvelusopimuksen mukaan hyvinvointialue tuottaa ensihoitopalveluja.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen tuottaman ensihoitopalvelun bruttokustannukset vuonna 2025 olivat 19 691 594 euroa. Ensivastetoiminnan bruttokustannukset olivat 18 617 euroa, ja ensihoitopalvelun varsinaiset bruttokustannukset olivat 19 672 977 euroa.

Vuonna 2025 Pelastuslaitoksen tuottaman ensihoitopalvelun osuus hyvinvointialueen ensihoidon kokonaispalvelusta oli 77 prosenttia tehtävämäärillä mitattuna ja 86 prosenttia ensihoitoyksiköiden valmiustunteihin suhteutettuna.

Yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolinen toiminta, yleisen toimialan tehtävät (6020)

Lakisääteisten tehtävien lisäksi hyvinvointialueella voi olla rajoitetun yleisen toimialan tehtäviä eli tehtäviä, jotka tukevat sen lakisääteisiä tehtäviä, ja/tai hyvinvointialueen kilpailla markkinoilla tapahtuvaa toimintaa. Yleisen toimialan tehtävät eivät ole hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä, eikä niitä rahoiteta valtion rahoituksella. (Lähde: HVA-AURA-käsikirja)

- Yleiskatteisen toiminnan ulkopuolinen toiminta, yleisen toimialan tehtävät: bruttokustannukset €
- Kuvaus yleisen toimialan tehtäviin ja hankkeisiin osallistumisesta

Hyvinvointialueen vastaus:

Hyvinvointialue on koko olemassaolon ajan kehittänyt omia sisäisiä palveluja, joilla tuetaan hyvinvointialueen omien lakisääteisten palvelujen tuottamista. Hyvinvointialue ei hoida varsinaisia yleisen toimialan, pelastus- tai sosiaali- ja terveystoimeen liittymättömiä tehtäviä.

3.4. Investoinnit

Alustava investointisuunnitelma 2028–2031

Alustavaa investointisuunnitelmaa tarkastellaan erityisesti ensimmäisen tilikauden (2028) osalta.

- Mitä vuoden 2028 investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin liittyviä muutoksia on tiedossa, mitkä eivät sisälly joulukuussa 2025 toimitettuun investointisuunnitelmaan?
- Perustelut vuoden 2028 investoinneille ja investointeja vastaaville sopimuksille, jotka eivät sisälly joulukuussa 2025 toimitettuun investointisuunnitelmaan.
- Onko pelastustoimessa investointitarpeita, jotka on kirjattu voimassa olevaan palvelutasopäätökseen, muttei ole sisällytetty investointisuunnitelmiin? Kuvaus investointitarpeista ja mahdollisesta investointivelasta.

Tämä kappale on salassa pidettävä julkisuuslain (621/1999) 24.1 §:n kohdan 8 perusteella.

4. Pelastustoimen palveluiden tuottavuus

5.3 Toteutetut tuottavuutta parantavat toimenpiteet ja investoinnit sekä tuottavuuden kehittämismahdollisuudet

- Kuvaa tuottavuutta parantavia toimenpiteitä seuraavien kategorioiden avulla (ks. taulukko 22):
 - Henkilöstön ammattirakenne, sijoittuminen, työsuunnittelu, tehtävien uudelleenjärjestelyt
 - Henkilöstön veto- ja pitovoima
 - ICT ja tiedonhallinta
 - Organisaatiomuutokset sekä tukipalveluiden prosessien ja toimintamallien tehostaminen
 - Muut toimenpiteet

Hyvinvointialueen vastaus:

Pelastuslaitokselta vähennettiin yksi palveluyksikkö (tuotannon tuki) vuoden 2025 alussa ja tehtävät jaettiin kahden jäljelle jäävälle palveluyksikölle (suunnittelu ja ohjaus sekä palvelutuotanto) sekä hyvinvointialueen konsernipalveluille. Tukipalvelujen ja muiden hyvinvointialueen yhteisten palvelujen osalta toiminnan kehittäminen jatkuu, yhtenä keskeisenä tavoitteena on turvata hyvinvointialueen kriittiset palvelut kaikissa olosuhteissa.

Tiedonhallinnalle aiheuttaa jossain määrin haasteita se, että rekisterinpitäjänä ja tiedonhallintayksikkönä hyvinvointialue on yksi entiteetti yhdellä y-tunnuksella. Lisäksi kansallisten järjestelmien käytössä rekisterinpitäjyyden hajautuminen usealle taholle aiheuttaa tiedonhallinnalle ja kehittämiselle ongelmia.

Seuraavalla palvelutasopäätöskaudella (2027–2030) on tavoite määritellä pelastuslaitoksen strategiset linjaukset sovittaen hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiaan 2026–2029. Arvioitavana on mm. koko hyvinvointialueatasoinen tilannekustustoiminta ja siihen liittyen kotona asumisen tuen palvelut. Tällä haetaan synergiahyötyjä hyvinvointialueen palvelujen tuottamisessa.

Pelastustoimen toimipisteverkkoa arvioidaan osana hyvinvointialueen palvelujen verkoston suunnittelua ja toteutusta sekä toimitilaohjelmaa. Kokonaisuudessa pyritään mahdollisimman hyvään kustannustehokkuuteen, kattavuuteen ja pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen optimointiin.

Hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen digitalisaatiolla on ollut kovat odotukset kansallisten järjestelmien suhteen. Pelastuslaitos oli hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä siirtynyt vahvasti hallinnon turvallisuusverkon (TUVE) käyttäjäksi, mutta koska TUVE-ympäristöön toteutettavia palveluja ei ole saatu käyttöön, aloitettiin vuonna 2025 siirtymää enenevässä määrin kohti hyvinvointialueen yhteisiä digitaalisia palveluja.

Tiedolla johtaminen hyvinvointialueen sisällä on kehittynyt laadukkaaksi kokonaisuudeksi ja vaikka tietopohja on edelleen pirstaleinen, on saatu kehitettyä toimintaa ohjaavia tietotuotteita päivittäisen käyttöön sekä toiminnan ja talouden seurantaan. Ongelmia aiheuttaa kansallisen tiedonhallinnan tai tiedolla johtamisen -järjestelmän viivästyminen.

Hyvinvointialueen digiloikka on jo tapahtunut tosiasia sosiaali- ja terveystoimen osalta, mutta pelastustoimen osalta on jääty odottamaan kansallisia ratkaisuja, mm. onnettomuuksien ehkäisy

tietojärjestelmä, sähköinen asiointi ja viranomaisten yhteinen kenttäjohtamisjärjestelmä. Näiden osalta näyttää, että tuotantokäyttöä päästään aloittamaan vuoden 2026 aikana.

Taulukko 22. Kustannushyötymekanismit ja kategoriat

Tavoite	Mekanismit	Kategoriat	Määritelmä
Strateginen uudistaminen	Palvelurakenteen uudistaminen	Palvelurakenteen keventäminen	Toimenpiteet, joilla pyritään siirtämään painopistettä raskaammista palveluista kevyempiin palveluihin.
		Painopisteen siirto ennaltaehkäisevään toimintaan	Valtakunnallisiin pelastustoimen tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet, joilla pyritään siirtämään painopistettä ennaltaehkäiseviin palveluihin.
		Palveluketjujen digitalisointi	Palvelutuotannon digitalisointiin liittyvät toimenpiteet.
Strateginen uudistaminen	Tilojen, vuokrien ja palveluverkon kehittäminen	Kiinteistöjärjestelyt ja toimitilatehokkuus	Toimenpiteet, joilla pyritään tehostamaan toimitilojen käyttöä ja siten vähentämään vuokratkustannuksia.
		Palveluverkko	Toimenpiteet, joilla kustannussäästöjä haetaan osana palveluverkon karsintaa, kehittämistä tai yhteiskäyttöä.
Strateginen uudistaminen	Tuotantotapojen arviointi	Palvelujärjestelmän optimointi	Toimenpiteet, joilla pyritään löytämään optimaalinen tuotannon taso (mm. oma toiminta ja sopimuspalokunnat).
		Palvelutuotannon tukipalvelut ja niiden hankinnat	Palvelutuotannon tukipalveluihin liittyvät toimenpiteet, kuten hankintojen yhtenäistäminen.
		Työvoimavuokraus	Toimenpiteet, joilla pyritään vähentämään työvoimavuokrausta.
		Palvelutuotannon uudelleenjärjestelyt ja kilpailutukset	Toimenpiteet, joilla pyritään tehostamaan palvelutuotantoa sekä palvelutuotannon sisällöllinen uudistaminen ja kehittäminen. Palvelutuotannon kilpailutusten kautta tavoiteltavat säästöt.
		Muu toiminnan kehittäminen ja sopeuttaminen	Toimenpiteet, joita ei ole yksilöity tarkemmin.
	Palveluketjujen sujuvoittaminen	Palveluketju ja –kokonaisuudet	Toimenpiteet, joilla pyritään tuottamaan oikeat palvelut oikeaan aikaan sekä palveluiden integraatioon liittyvät toimenpiteet.
		Kriteerien yhtenäistämien ja tiukentaminen	Toimenpiteet, joilla yhtenäistetään tai tiukennetaan palvelujen myöntämisen kriteereitä.

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Palveluiden tuottavuus	Tuottavuuden parantaminen	Henkilöstön ammattirakenne, sijoittuminen, työsuunnittelu, tehtävien uudelleenjärjestelyt	Ammattirakenteeseen ja henkilöstön sijoittumiseen liittyvät toimenpiteet kuten henkilöstömitoituksen tarkastelu, sijaistaminen sekä muut henkilöstöprosesseihin ja työsuunnitteluun liittyvät toimenpiteet.
		Henkilöstön veto- ja pitovoima	Toimenpiteet, joilla pyritään kasvattamaan organisaation houkuttelevuutta sekä säilyttämään ja sitouttamaan nykyinen henkilöstö. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm. sairauspoissaolojen vähentäminen, johtamisen uudistaminen ja henkilöstöetuuksien parantaminen sekä työturvallisuuteen panostaminen.
		ICT ja tiedonhallinta	
		Organisaatiomuutokset sekä tukipalveluiden prosessien ja toimintamallien tehostaminen	Hallinnollisten prosessien ja tukipalvelujen (esim. taloushallinto) tehostaminen ja uudelleenorganisointi sekä organisaatiomuutokset.
Säästöt ja sopeutus	Tuottojen lisääminen	Toimintatuottojen kasvattaminen	Toimenpiteet, joilla pyritään hyvinvointialueen toimintatuottojen kasvattamiseen, kuten asiakasmaksujen korottaminen.
Säästöt ja sopeutus	Kulujen ja päällekkäisyyksien karsiminen	Kulujen karsiminen / kulujen jakaminen	Toimenpiteet, joilla pyritään karsimaan päällekkäisiä kulurakenteita kuten tietojärjestelmäkustannuksia ja koulutusmäärärahoja, vähennetään henkilöstöä tai jätetään avoimena olevia virkoja täyttämättä. Pelastustoimen tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin ja tilanteet, joissa kuluja voidaan sopimusperusteisesti jakaa hyvinvointialueiden kesken.
		Kulujen siirto	Toimenpiteet, joilla kuluja siirretään seuraavalle vuodelle / tuleville vuosille.
		Ei-lakisääteisten palvelujen karsiminen	Toimenpiteet, jotka kohdistuvat ei-lakisääteisten palvelujen supistamiseen tai lakkauttamiseen.
Muut	Muut	Muut toimenpiteet	Toimenpiteet, joita ei ole yksilöity tarkemmin.